

Frank Foyn

Innovasjon i offentlig sektor

Rapporter I denne serien publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelser inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og registerbaserte undersøkelser.

© Statistisk sentralbyrå, juli 2011 Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.	Standardtegn i tabeller	Symbol
ISBN 978-82-537-8133-4 (trykt)	Tall kan ikke forekomme	.
ISBN 978-82-537-8134-1 (elektronisk)	Oppgave mangler	..
ISSN 0806-2056	Oppgave mangler foreløpig	...
Emne: 10.03	Tall kan ikke offentliggjøres	:
Trykk: Statistisk sentralbyrå	Null	-
	Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
	Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
	Foreløpig tall	*
	Brudd i den loddrette serien	—
	Brudd i den vannrette serien	
	Desimaltegn	,

Forord

Statistisk sentralbyrå gjennomførte høsten 2010 en pilotundersøkelse om innovasjon i offentlig sektor. Denne piloten var del av det felles nordiske prosjektet MEPIN (Measure Public Innovation) som ble avsluttet i februar 2011. Formålet med prosjektet har vært å generere ny kunnskap om innovasjon i offentlig sektor samt ny forståelse for hvordan og i hvilken grad denne kan måles.

Innovasjon i offentlig sektor blir sett på som en avgjørende faktor for å kunne opprettholde god kvalitet på offentlige tjenester i møtet med utfordringer knyttet til globalisering og demografisk utvikling som skaper press på offentlige velferdstjenester. Tradisjonelt har offentlig sektor blitt sett på som et statisk rammeverk for dynamikk og innovasjon i privat sektor. I dag er det en stadig sterkere anerkjennelse av at innovasjon like gjerne finner sted innenfor offentlig sektor som ledd i produktivitetsforbedringer og bedre ressursutnyttelse internt eller for å skape et mer dynamisk og brukervennlig grensesnitt mot brukere av offentlige tjenester.

Innovasjon i offentlig sektor kan ta mange former, og omfatter aktiviteter innenfor henholdsvis politikktutforming, forvaltning og tjenestetilbud: offentlige anskaffelser, E-governance, lansering av nye tjenester, forenkling av regelverk, organisasjonsutvikling er noen eksempler på hvordan det offentlige innoverer.

Prosjektdeltakerne var DAMVAD og CFA i Danmark, Danmarks Statistik, Statistisk centralen i Finland, RANNIS på Island, Statistiska centralbyrån i Sverige og Statistisk sentralbyrå og NIFU i Norge. Fra norsk side har prosjektet vært finansiert av Innovasjon Norge og Norges forskningsråd, samt Nordic Innovation Center (NICE). Seniorrådgiver Frank Foyn og rådgiver Lars Wilhelmsen har deltatt i prosjektet fra SSB.

Denne rapporten redegjør for den norske undersøkelsen i prosjektet. De nordiske prosjektrapportene kan lastes ned fra www.mepin.eu.

Sammendrag

SSB gjennomførte høsten 2010 en pilotundersøkelse om innovasjon i offentlig sektor. Denne piloten var del av et felles nordisk prosjekt. Denne rapporten redegjør for den norske undersøkelsen; skjema, populasjon, utvalg, resultater og evaluering.

Den norske pilotundersøkelsen omfattet 626 offentlige aktører. Dette fordelte seg på 268 kommuner, alle fylkeskommunene og 318 statlige virksomheter. Av dette var 50 sykehusenheter. Undersøkelsen var frivillig og svarprosenten var på 45. Dette var på linje med de andre nordiske landene.

Resultatene fra pilotstudien indikerer at offentlig sektor har et generelt høyt innovasjonsnivå. Noe over 80 prosent av de norske respondentene oppgir at de har hatt en eller annen form for innovasjon i løpet av de siste to årene. Prosess- og organisatoriske innovasjoner synes generelt mer utbredt enn produkt- og kommunikasjonsinnovasjoner. Innovasjonene blir primært utviklet av egen organisasjon, men nærmere 60 prosent av de norske respondentene oppgir at de samarbeider om innovasjon. De vanligste samarbeidspartnere er bedrifter som leverandører og innbyggere som brukere. Resultatene fra den norske undersøkelsen skiller seg ikke nevneverdig fra de øvrige nordiske landene.

Generelt var resultatene på tvers av de nordiske landene samsvarende, hvilket tyder på at spørreskjemaet fungerte godt og ble forstått på noenlunde samme måte i de ulike landene. De spørsmål som ser ut til å ha fungert rimelig bra er bl.a. spørsmål om formål, samarbeid, drivkrefter og hemmende faktorer. Spørsmål som har fungert mindre bra er kostnader til innovasjon og anskaffelser som drivkraft for innovasjon.

De høye innovasjonsratene er likevel påfallende og indikerer et behov for å stramme inn innovasjonsbegrepet. Det er flere faktorer som antas å kunne forklare de høye innovasjonsratene.

- For det første er en stor andel av de rapporterte innovasjonene inkrementelle. Det er grunn til å tro at terskelen for å rapportere tiltak som er nye eller vesentlig forbedrede har vært lav og at mange etater sannsynligvis har rapportert forbedringer; og ikke helt nye tjenester. Kun en tredel av alle innovasjoner oppgitt er nye for markedet. Av de radikalt nye innovasjonene oppgitt står sentrale myndigheter for en klart høyere andel enn lokale myndigheter.
- For det andre omfatter studien flere store offentlige virksomheter som besitter en bred portefølje av produkter og tjenester. Det ville derfor være overraskende om ikke disse aktørene hadde utviklet en eller flere innovasjoner de siste to årene.
- Den relativt lave svarprosenten medfører en klar fare for skjevheter i resultatene. Det er grunn til å anta at det er klart flere etater med innovasjonsaktivitet/ interesse for innovasjon som har svart enn de uten. Til sammenlikning er næringslivsundersøkelsen obligatorisk og har en svarprosent på rundt 95.

Det er også enkelte metodemessige utfordringer. Offentlig sektor er svært heterogen og det er ikke enkelt å avgrense hva som skal dekkes av undersøkelsen. En undersøkelse vil uansett ikke dekke all offentlig virksomhet. Offentlig virksomhet er ulikt organisert og det er derfor også en utfordring å finne den "rette" rapporteringsenheten. En undersøkelse i offentlig sektor vil uansett basere seg på ulike statistiske enheter. En sammenlikning på tvers av sektorer er derfor vanskelig. Det er også nødvendig å bryte ned resultatene på mer detaljert nivå enn bare statlig og kommunal virksomhet.

De nordiske prosjektrapportene kan lastes ned fra www.mepin.eu.

Abstract

Statistics Norway conducted in autumn 2010 a pilot survey on innovation in the public sector. This pilot was part of a joint Nordic project. This report outlines the Norwegian survey; questionnaire, survey population, sample, results and evaluation.

The Norwegian pilot survey included 626 public entities. This consisted of 268 municipalities, all county authorities and 318 state units. Of this, 50 were hospital units. The survey was voluntary and the response rate was 45. This was in line with the other Nordic countries.

The results from the pilot study indicates that public sector has a generally high level of innovation. Just over 80 percent of the Norwegian respondents report that they have had some form of innovation in the past two years. Process and organizational innovations seem generally more prevalent than product and communications innovations. The innovations are mainly developed by own organization, but nearly 60 percent of the Norwegian respondents report that they cooperate on innovation. The most common partners are companies as suppliers and citizens as users. Results from the Norwegian survey do not differ significantly from the other Nordic countries.

Overall, results across the Nordic countries are coherent, suggesting that the questionnaire worked well and was understood in a similar way in the different countries. Those questions that seem to have worked reasonably well include question on objectives, cooperation, driving forces and hampering factors. Questions on the cost of innovation and procurement as a driving force for innovation were more troublesome.

The high rates of innovation are however striking and indicate a need to tighten up the innovation concept used in the survey. There are several factors that seem to explain the high rates of innovation.

- First, a large proportion of the reported innovations are incremental. There is reason to presume that the threshold for reporting actions that are new or significantly improved has been low and that many units likely have reported improvements, and not entirely new services. Only one third of all innovations reported are new to the market. Of the radical new innovations reported central authorities had a much higher proportion than local authorities.
- Second, the study includes several large public companies who possess a broad portfolio of products and services. It would therefore be surprising if these units had not developed one or more innovations in the past two years.
- The relatively low response rate may cause bias in the results. There is reason to presume that the propensity to respond is higher for agencies with innovation activity / interest in innovation than those without. For comparison, the business survey on innovation is compulsory and has a response rate of around 95.

There are also some methodological challenges. The public sector is very heterogeneous and it is not easy to delineate what should be covered by the survey. A survey will still not cover all public activities. Public activities are organized in different ways and it is therefore also a challenge to find the "right" reporting unit. A survey in the public sector have to be based on different statistical units. A comparison across sectors is therefore difficult. It is also necessary with a breakdown of the results at more detailed level than only by state and municipal activities.

The Nordic project reports can be downloaded from www.mepin.eu.

Innhold

Forord.....	3
Sammendrag.....	4
Abstract.....	5
1. Skjema	7
2. Populasjon og utvalg.....	7
3. Datainnsamling og kontroll.....	9
4. Noen hovedresultater	10
5. Oppsummering/ konklusjon	17
Vedlegg A: Tabeller	18
Vedlegg B: Komplette spørreskjema.....	23
Figurregister	36
Tabellregister.....	37

1. Skjema

Et felles nordisk skjema ble utarbeidet for bruk i de nasjonale undersøkelsene. Skjemaet forelå i engelsk versjon. De fleste spørsmålene i dette skjema skulle være obligatoriske, men enkelte spørsmål var frivillige. I undersøkelsen ble det blant annet spurt om introduserte innovasjoner i siste 2-årsperiode, fordelt på produkt-, prosess-, organisasjons- og kommunikasjonsinnovasjon, formål med innovasjonsaktivitet, informasjonskanaler og samarbeid med andre om innovasjon, drivkrefter for innovasjon og innovasjonsstrategi i organisasjonen og hemmende faktorer for innovasjon.

Alle spørsmålene i det nordiske skjemaet ble inkludert i den norske undersøkelsen. Skjema ble oversatt til norsk i SSB i samarbeid mellom fagansvarlig seksjon (seksjon for industri- og FoU-statistikk) og Seksjon for planlegging og bruker-testing. I denne prosessen ble det foretatt visse justeringer i enkelte spørsmålsformuleringer. Den norske undersøkelsen ble gjennomført elektronisk og dette medførte også visse justeringer fra det foreliggende papirskjemaet.

Det ble tatt inn noen ekstraspørsmål i den norske undersøkelsen. Dette gjaldt et generelt spørsmål om introduserte innovasjoner hadde oppfylt hovedformålet med innovasjonen. For kommuner ble det også tatt inn et ekstra spørsmål om innenfor hvilke sektorer innovasjoner hadde blitt introdusert. Etter ønske fra Helse- og omsorgsdepartementet ble det også tatt inn tre spørsmål om utfordringer i omsorgssektoren for kommunene.

Som følge av disse ekstraspørsmålene forelå skjemaet derfor i tre varianter. Det generelle skjema er vist i vedlegg B.

2. Populasjon og utvalg

Hvordan offentlig sektor bør defineres og avgrenses har vært diskutert inngående på nordisk nivå. Det har likevel vært vanskelig å komme til full enighet om dette. Den nordiske prosjektledelsen har argumentert for avgrensning basert på næringsstandarden, mens SSB hele tiden har argumentert med at en må ta utgangspunkt i den institusjonelle sektorinndelingen i nasjonalregnskapet. Nedbryting av resultatene bør foretas etter en inndeling basert på COFOG, ”klassifisering av offentlige forvaltningsutgifter etter formål” og ikke næringsstandarden. Det har vært enighet om at undersøkelsen bare skal dekke ”offentlig forvaltning”, dvs. ikke offentlig eide ikke-finansielle og finansielle foretak. Disse foretakene dekkes stort sett i innovasjonsundersøkelsen for næringslivet.

Avgrensning av populasjonen i den norske undersøkelsen ble foretatt med bruk av de institusjonelle sektorkodene i SSB's Bedrifts- og foretaksregister (BOF). Følgende sektorkoder ble inkludert:

- 110 Stats- og trygdeforvaltningen
- 190 Statlige låneinstitutter
- 510 Fylkeskommuner
- 550 Kommuner
- 610 Statlig forretningsdrift
- 635 Statsforetak

Dette er for øvrig de samme sektorkoder som inngår i IKT-undersøkelsen for offentlig sektor.

Den uttrukne populasjonen ble splittet i tre delpopulasjoner: Kommuner, fylkeskommuner og statlig forvaltning.

Et sentralt spørsmål var valg av rapporteringsenhet eller statistisk enhet. I det nordiske prosjektet skilles det mellom den administrative enheten og den utførende enheten. Utførende enhet ble igjen delt i et overordnet og underordnet nivå, selv om det ofte vil være vanskelig å skille på dette. Ett eksempel på overordnet utførende nivå er skolene i en kommune, mens den enkelte skole er det mest detaljerte nivå.

For de tre delpopulasjonene ble utvalg og rapporteringsenhet fastlagt på følgende måte:

Kommuner Pga. sterkt ønske fra brukere om å prioritere helse- og omsorgssektoren ble det bestemt at omtrent halvparten av kommunene bare skulle svare for denne sektoren, mens de øvrige kommunene skulle svare for kommunen samlet. Disse kommunene skulle likevel spesifisere innenfor hvilke sektorer evt. innovasjonsaktivitet hadde funnet sted.

Totaltelling:

- De 20 største kommunene (etter folketall). Disse skulle både rapportere for kommunen samlet og for helse- omsorgssektoren særskilt.
- Kommuner med 10 000 – 40 000 innbyggere; i alt 86. Halvparten skulle rapportere for kommunen samlet og halvparten for helse- omsorgssektoren særskilt.

Utvalg: Kommuner med færre enn 10 000 innbyggere: 50 prosent utvalg (stratifisert etter region og 2 størrelsesgrupper), i alt 162. Halvparten skulle rapportere for kommunen samlet og halvparten for helse- omsorgssektoren særskilt.

Fylkeskommuner Totaltelling av alle 19 fylkeskommuner. Disse skulle rapportere for fylkeskommunen samlet.

Statlig forvaltning Det var i alt 453 enheter eller foretak i den definerte populasjonen (brutto-populasjonen). Mange enheter ble likevel tatt ut av ulike årsaker. Universiteter/høgskoler skulle ikke være med i pilotundersøkelsen og ble fjernet. Alle prostier var oppført som egne enheter. Vi fant de mindre interessante i denne sammenheng og fjernet alle, men bispedømmene var med i populasjonen. Vi fjernet også de fleste enheter innen forsvaret. Det var også en del andre spesielle enheter som det var lite aktuelt å ha med i undersøkelsen. Vi stod tilbake med 331 enheter i nettopopulasjonen. Alle etatene/institusjonene i denne nettopopulasjonen ble med i utvalget. Det var imidlertid en del etater med mange regionale enheter, som for eksempel NAV, politidistrikter, kompetansesentre, skatt- og tolletaten. Vi valgte ikke å ta med alle disse enhetene, men plukket ut halvparten tilfeldig. Alle enhetene skulle rapportere for etaten samlet.

Helsesektoren ble behandlet særskilt. Foretakene innenfor helsesektoren er generelt store enheter og de ble vurdert til å være for store som rapporteringsenheter. Vi valgte derfor å gå ett nivå ned og bruke hvert sykehus/ institusjon som statistisk enhet. Disse enhetene er klassifisert som bedrifter i BOF. Av 112 somatiske sykehus (næring 86 101-2) ble 42 plukket ut til utvalget. Det var 260 enheter klassifisert som andre helseinstitusjoner (næring 86 104-7) og av disse plukket vi ut 9 til utvalget. Utvelgelsen skjedde manuelt. Se tabell 3.1.

3. Datainnsamling og kontroll

Informasjonsbrev om undersøkelsen ble sendt ut 17. august 2010 med svarfrist 1. september. Det var fire ulike varianter av brevet; ett til statlige og fylkeskommunale enheter, ett til kommuner som skulle svare for kommunen samlet, ett til de som bare skulle svare for helse- og omsorgssektoren og ett til de som skulle svare både for kommunen samlet og for helse- og omsorgssektoren særskilt.

I brevet ble det informert kort om formålet med undersøkelsen, at den var frivillig og hvordan en skulle gå inn på SSBs webside for å svare på undersøkelsen. Det ble ikke vedlagt en papirkopi av spørsmålene og heller ikke gitt detaljert informasjon om spørsmålene og lengden på spørsmålene.

Etter utløpet av fristen ble en påminning sendt ut 3. september med ny frist 21. september. Endelige uttak av data ble foretatt 23. september. Av 626 utsendte enheter var det 220 enheter som hadde fullført oppgaven og bekreftet innsending, mens 67 delvis hadde fylt ut oppgaven, men ikke bekreftet innsending. Svært mange av disse oppgavene var såpass utfyllende at de er tatt med i det endelige undersøkelsesmaterialet.

Det endelige datamaterialet er i liten grad kontrollert i etterkant for mulige feil. I det elektroniske skjemaet var det imidlertid innebygde kontroller som eliminerte muligheten for en god del typer feil.

Inkludert utfyllende besvarelser, også de som ikke var formelt sendt, var den samlede svarprosent på 45. Svarandelen varierer etter sektor; høyest for statlige foretak (55 prosent) og lavest statlige enheter i helsesektoren (27 prosent). Se tabell 3.1.

Selv om undersøkelsen var frivillig er en gjennomsnittlig svarprosent på 45 noe skuffende. Det betyr at vel halvparten av utvalgsenhetene ikke engang logget seg inn på web-skjemaet for å se på spørsmålene.

Den lave svarprosenten medfører en klar fare for skjevheter i resultatene. Det er grunn til å anta at det er klart flere etater med innovasjonsaktivitet/ interesse for innovasjon som har svart enn de uten.

En viktig årsak til den lave svarandelen har nok vært problem med å finne riktige person i etaten med ansvar for denne typen virksomhet i etaten. Vi vet om flere eksempler der informasjonsbrevet har sirkulert rundt i organisasjonen eller har blitt liggende hos en person. At tema er vanskelig, og kanskje heller ikke interessant nok for noen, har sikkert også bidratt til dette.

Tabell 3.1. Antall enheter i populasjon, brutto- og nettoutvalg etter sektor

	Populasjon	Utsendte (bruttoutvalg)			Mottatte (nettoutvalg) I alt	Svarprosent I alt
		I alt	All aktivitet	Helse/ omsorg		
Stat						
Foretak statlig forvaltning						
Bruttopopulasjon	453					
Tatt ut	122					
Nettopopulasjon	331	267	267		148	55,4
Bedrifter helsesektoren	372	51		51	14	27,5
Fylkeskommuner	19	19	19		7	36,8
Kommuner	430	268	146	144	111	41,4
Over 40 000 innbyggere ..	20	20	20	20	7	35,0
20 – 40 000 innbyggere ...	31	31	15	16	11	35,5
10 – 20 000 innbyggere ...	55	55	28	27	30	54,5
5 – 10 000 innbyggere	88	44	23	22	18	40,9
Under 5 000 innbyggere ..	236	118	60	59	45	38,1

Et tilleggsmoment kan ha vært at det ikke fulgte med en papirkopi av spørsmålene i utsendingen, og heller ikke informasjon om hvordan en evt. kunne få tilgang til en slik oversikt. Vi fikk flere henvendelser fra personer som ba om å få tilsendt en slik oversikt før de satte i gang med selve besvarelsen av oppgaven.

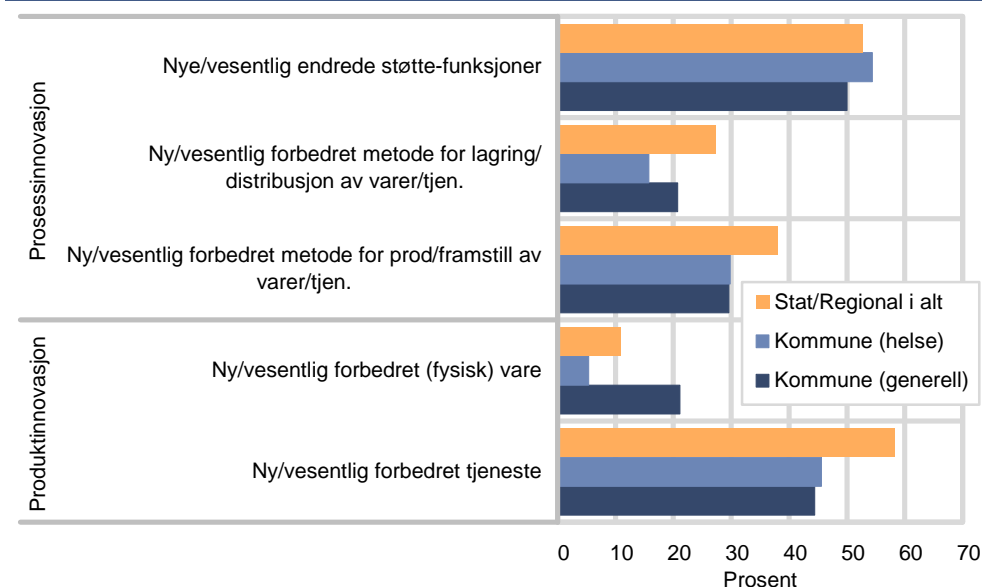
I et åpent kommentarfelt ble det også klaget over at skjemaet var langt og omfattende med spørsmål som delvis var uklare, upresise eller irrelevante.

En god del oppgavegivere fant likevel informasjon i skjemaet nyttig. Det var likevel flere som mente at informasjonen i skjemaet hadde "svært liten nytte" enn "svært stor nytte".

4. Noen hovedresultater

En stor del av enhetene i pilotundersøkelsen rapporterte om innovasjonsaktivitet. I alt 82 prosent hadde introdusert en eller annen form for nyutvikling i 2008 eller 2009. 62 prosent av enhetene hadde pågående innovasjonsaktivitet som ikke var fullført ved utgangen av 2009. Den mest utbredte form for innovasjon var introduksjon av nye eller vesentlige forbedrede tjenester (53 prosent). Andelen var høyest i statlige etater (58 prosent). Om lag 45 prosent av de kommunale enhetene hadde introdusert nye tjenester. Det er verdt å merke seg at andelen var omtrent lik for kommuner som bare rapporterte for helse- og omsorgssektoren som for kommuner som rapporterte for samlet virksomhet. En skulle forvente at andelen ville vært høyest for sistnevnte gruppe.

Figur 4.1. Enheter med produkt- og prosessinnovasjon. Prosent av enheter i utvalget

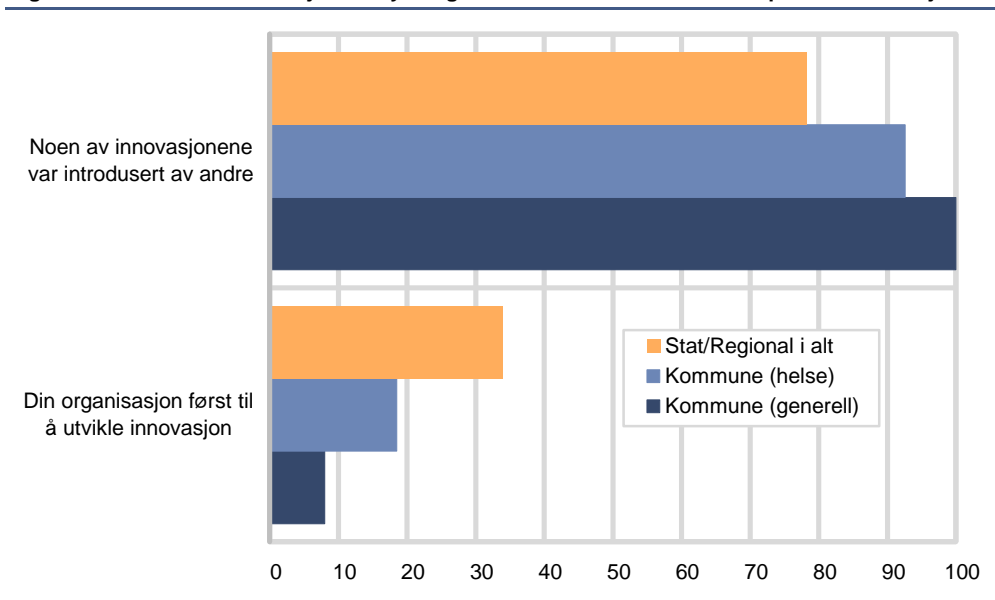
Samlet rapporterte 59 prosent av enhetene at nye tjenester i hovedsak var utviklet av egen organisasjon, men en betydelig andel var også utviklet i samarbeid med foretak eller andre offentlige etater.

Det var bare 33 prosent av enhetene som rapporterte at de var først til å introdusere noen av produktinnovasjonene, mens 82 prosent rapporterte at noen av produktinnovasjonene først hadde vært introdusert av andre. Det var langt mer utbredt blant statlige etater med førstegangsintroduksjon enn blant kommuner; 43 mot 8 prosent.

Mange enheter hadde også utviklet prosessinnovasjoner. 53 prosent hadde tatt i bruk nye eller vesentlige endrede støttefunksjoner, for eksempel til vedlikehold, innkjøp, regnskap eller IT. Færre hadde tatt i bruk i nye eller bedre metoder for produksjon/framstilling (35 prosent) eller levering/distribusjon av varer eller

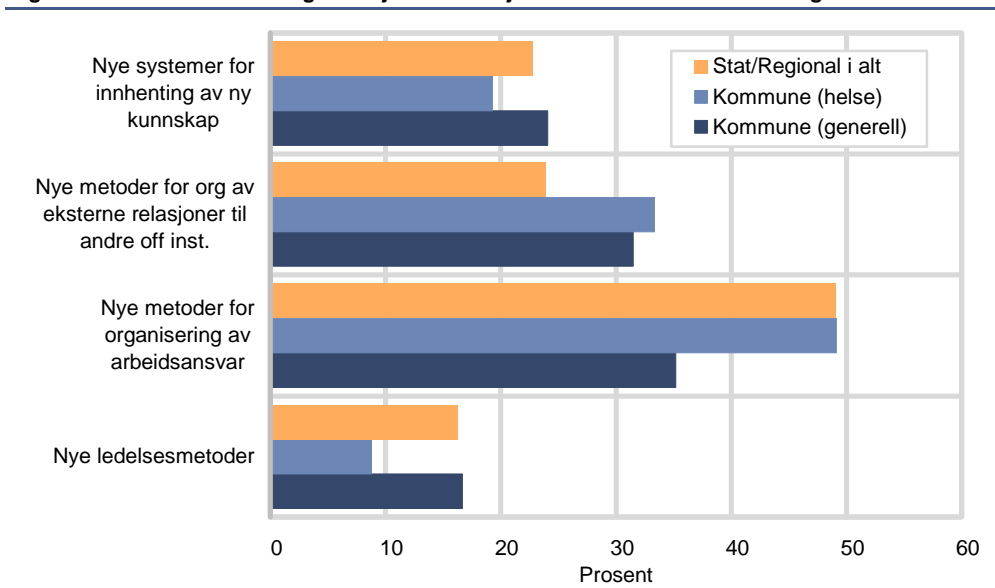
tjenester (24 prosent). Også for prosessinnovasjoner rapporterte en stor overvekt av foretakene at disse hadde blitt introdusert av andre tidligere. Bare 13 prosent av etatene oppga at de var først til å ta i bruk nye eller vesentlige endrede støttefunksjoner. For nye eller bedre metoder for produksjon/framstilling var andelen 10 prosent og for levering/distribusjon av varer eller tjenester 8 prosent. Offentlig sektor leverer i stor grad ulike tjenester og det kan være vanskelig for etatene å skille mellom produkt- og prosessinnovasjon. Ofte vil dette være integrert.

Figur 4.2. Produktinnovasjoners nyhetsgrad. Prosent av enhetene med produktinnovasjon

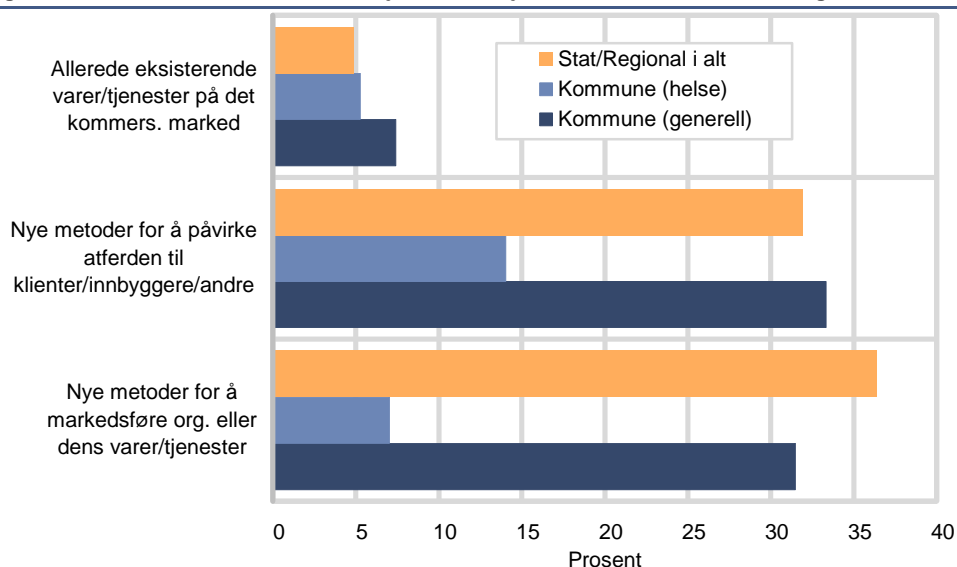

Organisasjonsinnovasjon er utbredt i offentlig virksomhet. 46 prosent av enhetene har introdusert nye metoder for organisering av arbeidsansvar og beslutninger. Innføring av nye ledelsesformer får en klart lavere score; 15 prosent. Mellom disse to ytterpunktene er innføring av nye metoder for eksterne relasjoner og nye systemer for innhenting av ny kunnskap i innovasjonsøyemed.

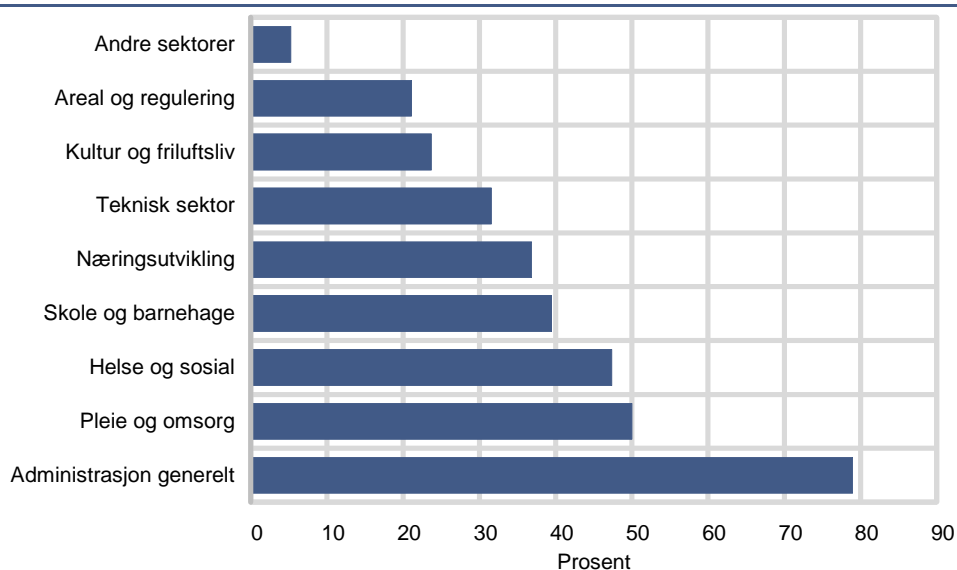
Figur 4.3. Enheter med organisasjonsinnovasjon. Prosent av enheter i utvalget

I kategorien kommunikasjonsinnovasjon oppgir 29 prosent at de har innført nye metoder for å markedsføre organisasjonen eller dens tjenester. Tilsvarende andel oppgir nye metoder for å påvirke atferden til klienter eller innbyggere. En svært lav andel (5 prosent) oppgir at de har introdusert varer eller tjenester på det kommersielle marked.

Figur 4.4. Enheter med kommunikasjonsinnovasjon. Prosent av enheter i utvalget

De ulike innovasjonsformene varierer noe mellom statlig og kommunal virksomhet, og også etter type statlig virksomhet. Størst andel innovative statlige etater finnes innenfor helse og sosiale tjenester og samferdsel og næringsutvikling. Også innenfor kommunal virksomhet er helse/sosial og pleie/omsorg områder med høy innovasjonsaktivitet. Høyest andel med innovativ aktivitet er det likevel innenfor administrasjon generelt.

Figur 4.5 Innenfor hvilke sektorer kommunen introduserte innovasjoner. Prosent av kommunene i utvalget¹

¹ Flere sektorer mulig

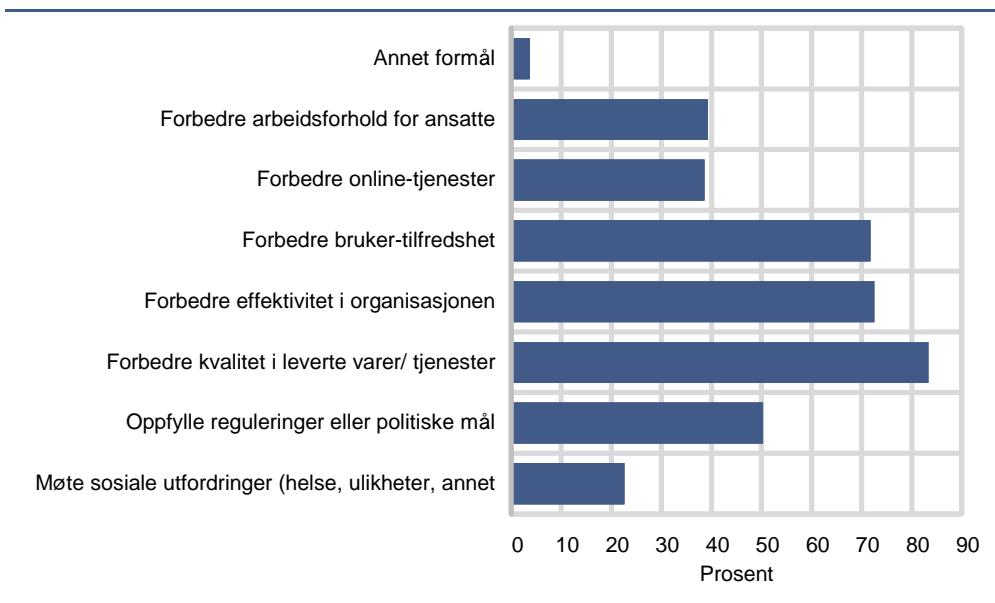
Etatene ble bedt om å spesifisere de to viktigste gjennomførte innovasjonstiltakene. Generelt er denne spesifiseringen lite detaljert og det er vanskelig å finne eksempler som klart er utenfor den mest omfattende definisjonen. På den annen side er det forholdsvis få eksempler på virkelig nyskapende aktivitet.

For å få inntrykk av omfanget av innovasjonsaktiviteten ble etatene spurt om utførte årsverk brukt til innovasjon. En rimelig stor andel av etatene kunne svare på dette. Flesteparten brukte opp til 5 årsverk til dette, men noen brukte en del mer. Det var 2-3 etater som oppga svært store tall og som neppe er reelle. Etatene ble også bedt om å anslå de samlede kostnadene til innovasjonsaktivitet. Det var en

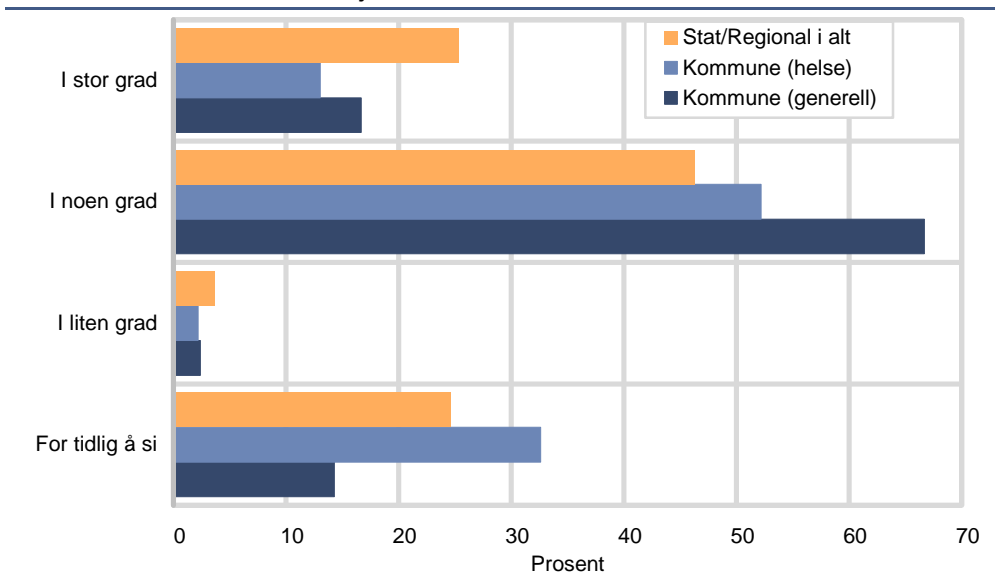
langt større andel av etatene som ikke kunne svare på dette. Denne informasjonen fra pilotundersøkelsen kan derfor ikke brukes.

I undersøkelsen ble det spurt om formål med innovasjonsaktiviteten. Det klart viktigste formålet var å forbedre kvalitet i leverte varer og tjenester (83 prosent), fulgt av forbedret effektivitet i organisasjonen (73 prosent) og forbedret bruker-tilfredshet (72 prosent). Oppfylle reguleringer eller politiske mål ble oppgitt av halvparten av etatene. I forhold til de andre nordiske landene var det forholdsvis få som oppga å møte sosiale utfordringer som svært viktig. Det var få etater som oppga andre formål enn de spesifiserte som viktige.

Figur 4.6. Formål med innovasjon. Andel enheter som oppgir formål som svært viktig. Prosent

Figur 4.7. I hvilken grad innovasjoner har oppfylt hovedformål med innovasjonen. Prosent av enheter med innovasjon

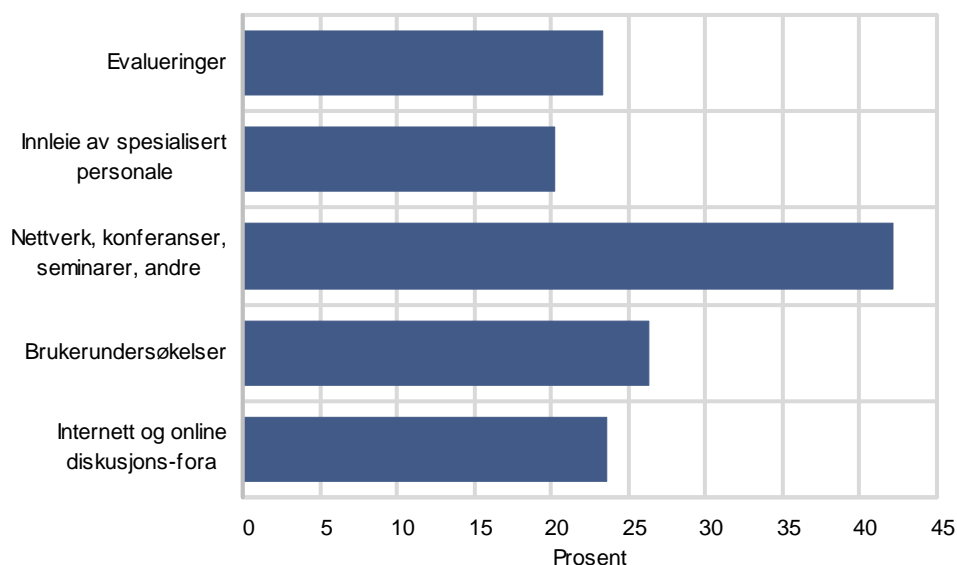

I den norske undersøkelsen ble det også spurt om i hvilken grad introduserte innovasjoner hadde oppfylt hovedformålet med innovasjonen. Vel halvparten svarte at dette hadde skjedd i noen grad, mens de øvrige svarene fordelte seg noenlunde likt på at de i stor grad var oppfylt eller at det var for tidlig å si.

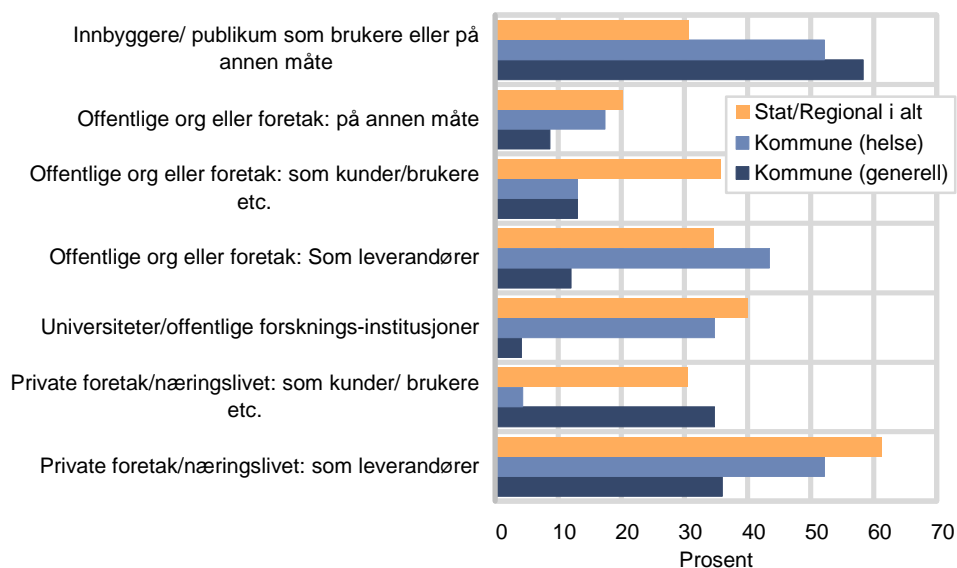
Nettverk, konferanser, seminarer mv. ble oppgitt som den viktigste eksterne informasjonskanalen for innovasjonsvirksomheten.

56 prosent av etatene hadde samarbeidet med andre om egen innovasjonsaktivitet. Viktigste samarbeidspartner for statlige etater var private foretak/ næringslivet som leverandør (i motsetning til som kunde/bruker). For kommuner var innbyggere/publikum viktigst som samarbeidspartner.

Figur 4.8. Informasjonskanaler for innovasjon. Andel enheter som oppgir informasjonskanal som svært viktig. Prosent

Figur 4.9. Samarbeidspartner om innovasjon. Prosent av enheter med innovasjonssamarbeid

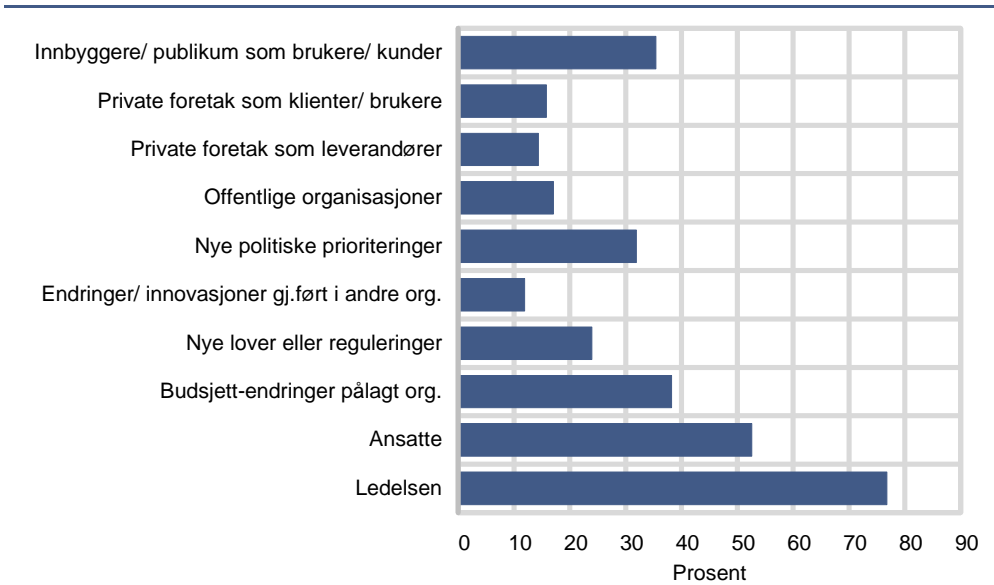

16 prosent av etatene hadde gjennomført anskaffelser som medførte at det ble utviklet nye produkter eller prosesser (procurement). Dette er klart lavere enn i de andre nordiske landene. Forholdsvis få etater utførte tiltak for å fremme innovasjon blant sine leverandører. Den mest vanlige formen var anskaffelser av tjenester/ programvare fra IKT-leverandør. Utsetting av tjenester var i liten grad brukt til dette. Det må tilføyes at selv om dette tema er politisk viktig, var det vanskelig å utforme gode spørsmål om dette og dermed også få gode svar.

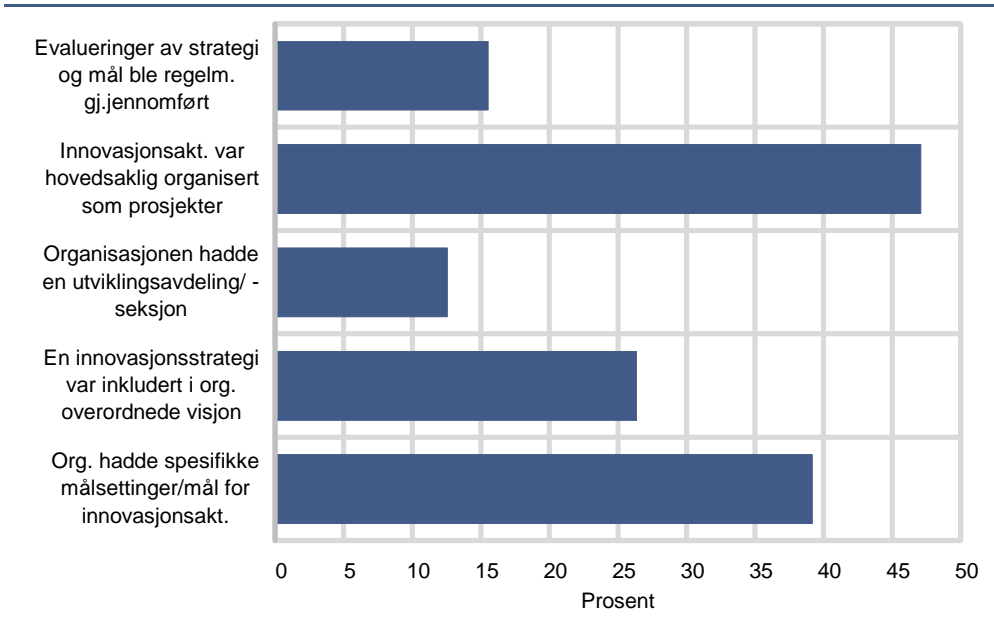
I undersøkelsen ble det spurt om drivkreftene for innovasjonsaktiviteten i organisasjonen. Interne drivkrefter ble oppgitt til å være de viktigste. 76 prosent svarte at ledelsen var svært viktig som drivkraft og 52 prosent at ansatte var svært viktig. En må ta i betraktning at undersøkelsen er besvart på forholdsvis høyt nivå i organisasjon og at svarene reflekterer dette. For kommunene svarte 85 prosent at ledelsen var svært viktig drivkraft og det er i stor grad rådmenn som har under-

skrevet på undersøkelsen. Pålagte budsjettendringer ble oppgitt som en viktig drivkraft (38 prosent), spesielt høyt innen kommunal helse- og omsorgstjeneste. Nye lover og reguleringer ble i større grad oppgitt som viktig drivkraft av statlige etater enn av kommuner. Nye politiske prioriteringer ble oppgitt som viktig av 32 prosent av etatene. Innbyggere og publikum som brukere ble oppgitt til å være en viktig drivkraft, spesielt av kommunene.

Figur 4.10. Drivkrefter for innovasjon. Andel enheter som oppgir drivkraft som svært viktig. Prosent

Figur 4.11. Innovasjonsstrategi og innovasjonskapasitet. Andel enheter som mener følgende i stor grad gjelder. Prosent

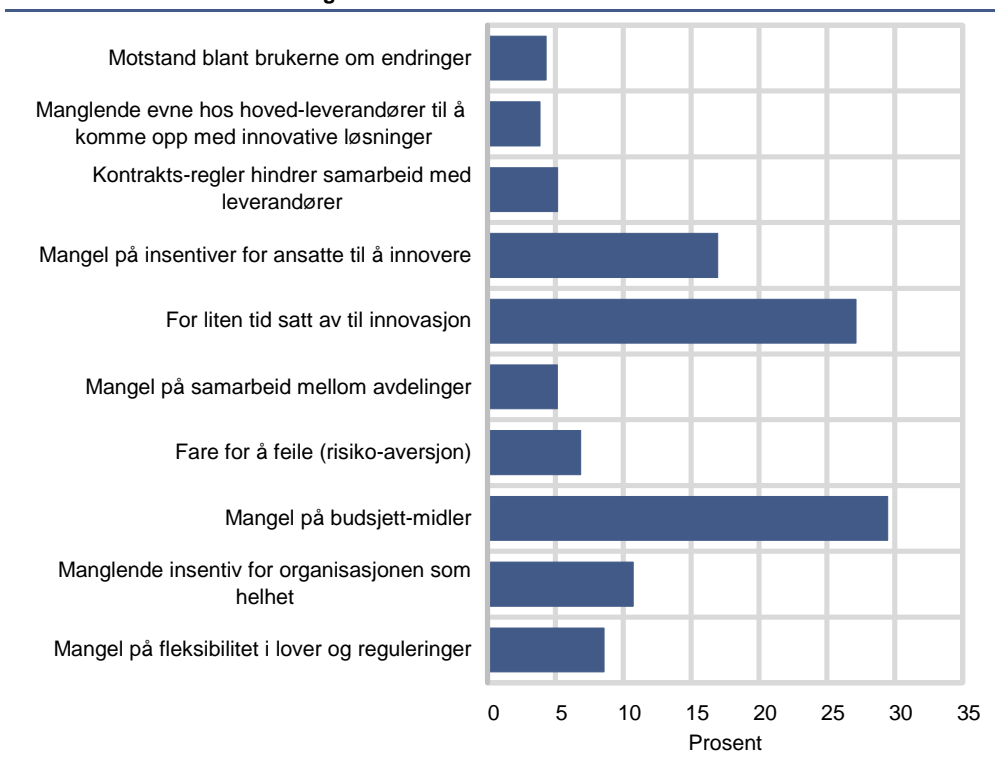
Organisasjonene ble også spurt om egen innovasjonsstrategi og innovasjonskapasitet. 39 prosent av etatene hadde i stor grad spesifikke mål/målsetninger for innovasjonsvirksomheten, mens 26 prosent oppga at en innovasjonsstrategi var inkludert i organisasjonens overordnede visjon eller strategi. Bare 12 prosent av etatene hadde en egen utviklingsavdeling/-seksjon. 47 prosent av etatene rapporterte at innovasjonsaktiviteten hovedsakelig var organisert som prosjekter.

De viktigste hemmende faktorene for innovasjon var mangel på budsjettmidler. 30 prosent av alle etatene oppga at dette i stor grad hemmet innovasjon. For liten tid avsatt til innovasjon var også en betydelig hemmende faktor, spesielt i kommunene

(38 prosent). Mangel på insentiver for ansatte til å innovere ble også rapportert som ikke ubetydelig negativ faktor. Derimot var faren for å feile (risikoaversjon) betraktet som lite hemmende for innovasjonsvirksomhet. Dette resultatet var forholdsvis overraskende utfra de antakelser en hadde på forhånd.

Det er forholdsvis liten forskjell i svarene hvis vi bare ser på enheter som var først til å utvikle en produkt- eller prosessinnovasjon. Det er likevel en større andel blant disse som mente mangel på fleksibilitet i lover og reguleringer var hemmende faktor (18 mot 9 prosent) og at kontraktsregler hindrer samarbeid med leverandører (10 mot 5 prosent).

Figur 4.12. Hemmende faktorer for innovasjon. Prosent av enheter som oppgir faktor som hemmende i stor grad

Resultater fra pilotundersøkelsen for offentlig sektor sammenlignet med innovasjonsundersøkelsen for næringslivet

Som nevnt er andelen enheter med innovasjonsaktivitet høy innenfor offentlig sektor når en inkluderer innovasjoner som bare er nye for etaten. Resultatene fra denne pilotundersøkelsen er for eksempel klart høyere enn tilsvarende resultater fra den ordinære innovasjonsundersøkelsen for næringslivet. En skal likevel være svært forsiktig med å dra konklusjoner om at offentlig sektor er mer innovativ enn næringslivet. Det er flere grunner som taler for at resultatene for offentlig sektor er for høye og ikke sammenliknbare med næringslivet:

- Pilotundersøkelsen var en frivillig undersøkelse med svarprosent på 45 prosent. Det er grunn til å tro at det er en overvekt av etater/kommuner med innovasjonsaktivitet som har svart på undersøkelsen og at det derfor er skjevhet i resultatene. Til sammenlikning er næringslivsundersøkelsen obligatorisk og har en svarprosent på rundt 95.
- Kommunene og de statlige etatene i undersøkelsen har et forholdsvis bredt ansvars- og aktivitetsområde og det er ikke overraskende at de på et eller annet område har utviklet noe nytt i løpet av en to-årsperiode. Næringslivsforetak kan også være store, men gjennomgående har de et mindre produktspekter.
- Undersøkelsen er ny for de offentlige etatene og begreper og definisjoner er ikke innarbeidet. Det er grunn til å tro at terskelen for å rapportere tiltak som er nye eller vesentlig forbedrede har vært lav for mange etater og at de dermed har rapportert om tiltak med lavt innovasjonsinnhold.

5. Oppsummering/ konklusjon

Målpopulasjon

Offentlig sektor er svært heterogen og det er ikke enkelt å avgrense hva som skal dekkes av undersøkelsen. Offentlig eide foretak som opererer i et nytt marked holdes utenfor. Det er offentlig forvaltning som er målpopulasjonen. Offentlig forvaltning defineres primært med institusjonell sektorkode (finnes i Bedrifts- og foretaksregister). Det er likevel en del praktiske hensyn å ta ved avgrensning av en populasjon egnet for undersøkelse. Spesielt statlig sektor er svært heterogen og problematiske områder er bl.a. universiteter/høgskoler, forsvaret mv. En undersøkelse vil ikke dekke all offentlig virksomhet.

Statistisk enhet/ rapporteringsenhet

SSBs Bedrifts- og foretaksregister inneholder både en form for foretak og bedrift av statlige enheter. Foretak vil i hovedsak være den mest relevante rapporteringsenheten. Men offentlig virksomhet er ulikt organisert og for enkelte sektorer er andre enheter enn foretaket mer relevant som enhet, bl.a. helsesektoren. Kommunene har et vidt spekter av aktiviteter og er heller ikke ideell som oppgaveenhet. Det er derfor en utfordring å finne den "rette" rapporteringsenheten. En undersøkelse i offentlig sektor vil uansett basere seg på ulike statistiske enheter. En sammenlikning på tvers av sektorer er derfor vanskelig. I tillegg er det en utfordring å finne "rett" kontaktperson i organisasjonen til å svare. Det er få som har fullgod oversikt og det kan være forskjellig oppfatning av organisasjonens innovasjonsaktivitet.

Klassifisering av enheter

Det er ønskelig med en nedbryting av resultatene på mer detaljert nivå enn bare statlig og kommunal virksomhet. Standard for næringsgruppering er forholdsvis lite egnet da svært mange av enhetene er gruppert i næring 84 Offentlig administrasjon. Formålsgrupperingen COFOG er mer egnet. Den er imidlertid for detaljert, men i Statres brukes aggregeringer basert på COFOG. COFOG ligger imidlertid ikke i BOF og må kodes særskilt.

Innovasjonsbegrepet

Definisjon av innovasjon bør basere seg på Oslo-manualen, men med tilpasninger. Definisjoner brukt i pilotundersøkelsen må strammes noe inn. Piloten tyder på at terskelen for å rapportere tiltak som innovative har vært forholdsvis lav. Mange har sannsynligvis rapportert forbedringer; og ikke helt nye tjenester. Forbedringer skal bare være med hvis de er vesentlige (significant). Mye av innovasjonsaktiviteten som er rapportert er inkrementelle endringer. Blant annet kan innovasjoner utviklet i samarbeid med offentlige etater ofte være kopiering/adoptering. Det er derfor nødvendig med gradering av enheter etter hvor nyskapende de er; som f.eks. ny for organisasjonen/ ny for markedet.

Selv om begreper er nye og ukjente for mange oppgavegivere, ser inndelingen av de fire hovedtyper av innovasjon ut til å ha fungert rimelig bra, men det er behov for bedre presiseringer av innhold.

Innhold i skjema

Mange spørsmål ser ut til å ha fungert rimelig bra. Dette gjelder bl.a. spørsmål om formål, samarbeid, drivkrefter og hemmende faktorer. Spørsmål som har fungert mindre bra er kostnader til innovasjon og anskaffelser som drivkraft for innovasjon. For sentrale brukere er det imidlertid ønskelig med kvantifisering av innovasjonsaktiviteten; årsverk og kostnader

Det kan likevel være behov for tilpassede spørsmål for ulike sektorer, eller t.o.m. egne undersøkelser for enkelte sektorer.

Vedlegg A: Tabeller

Tabell A1. Enheter med produkt- og prosessinnovasjon. Prosent av enheter i utvalget

	Ny/vesentlig forbedret tjeneste	Ny/vesentlig forbedret (fysisk) vare	Ny/vesentlig forbedret metode for prod/framstill av varer/tjen.	Ny/vesentlig forbedret metode for lagring/ distribusjon av varer/tjen.	Nye/vesentlig endrede støttefunksjoner
Kommune (generell)	44,4	21,2	29,6	20,8	50,0
Kommune (helse)	45,6	5,4	29,8	15,8	54,4
Helse og sosiale tjenester	64,0	16,3	46,0	38,8	63,3
Forsvar, offentlig orden	35,7	3,6	25,0	14,8	37,0
Stat/Regional	50,0	8,3	20,8	20,8	50,0
Kunnskap, kultur miljøvern	75,8	6,1	45,5	27,3	51,5
Samferdsel, næringsøkonomi	57,6	15,6	42,4	25,0	53,1
Finans, utenriks, adm.	58,3	10,8	38,1	27,3	52,7
Stat/Regional i alt	53,0	11,7	34,8	23,6	52,5
Offentlig sektor i alt					

Tabell A2. Hvem utviklet innovasjon og in novasjonens nyhetsgrad

	Hvem utviklet innovasjon			Nyhetsgrad		
	I hovedsak din egen organisasjon	Din organisasjon i samarbeid med foretak	Din organisasjon i samarbeid med andre off. etater	I hovedsak andre off. organisasjoner/ foretak	Din organisasjon først til å utvikle innovasjon	Noen av innovasjonene var introdusert av andre
Produktinnovasjon						
Kommune (generell)	60,0	32,0	60,0	8,0	8,0	100,0
Kommune (helse)	66,7	25,9	25,9	11,1	18,5	92,6
Helse og sosiale tjenester	51,5	42,4	33,3	15,2	43,8	81,3
Forsvar, offentlig orden	40,0	30,0	30,0	30,0	10,0	100,0
Stat/Regional	58,3	8,3	16,7	25,0	58,3	58,3
Kunnskap, kultur miljøvern	64,0	36,0	36,0	4,0	48,0	60,0
Samferdsel, næringsøkonomi	65,0	30,0	40,0	5,0	45,0	78,9
Finans, utenriks, adm.	57,0	33,0	33,0	13,0	43,4	74,5
Stat/Regional i alt	59,2	31,6	36,2	11,8	33,1	82,0
Offentlig sektor i alt						
Prosessinnovasjon						
Kommune (generell)	40,0	36,7	60,0	13,3	10,0	96,7
Kommune (helse)	37,8	35,1	32,4	24,3	16,2	89,2
Helse og sosiale tjenester	43,2	62,2	27,0	13,5	27,0	86,5
Forsvar, offentlig orden	53,8	30,8	23,1	23,1	7,7	100,0
Stat/Regional	53,3	33,3	26,7	6,7	53,3	60,0
Kunnskap, kultur miljøvern	58,3	62,5	29,2	8,3	41,7	66,7
Samferdsel, næringsøkonomi	56,5	34,8	39,1	8,7	39,1	76,2
Finans, utenriks, adm.	51,8	49,1	29,5	11,6	33,9	78,2
Stat/Regional i alt	46,9	44,1	35,2	14,5	26,3	83,6
Offentlig sektor i alt						

Tabell A3. Enheter med organisasjons- og kommunikasjonsinnovasjon. Prosent av enheter i utvalget

	Organisasjonsinnovasjon			Kommunikasjonsinnovasjon			
	Nye metoder for organisering av arbeidsansvar	Nye metoder for org av eksterne relasjoner til andre off inst.	Nye systemer for innhenting av ny kunnskap	Nye metoder for å markedsføre org. eller dens varer/ tjenester	Nye metoder for å påvirke atferden til klienter/ innbyggere/ andre	Allerede eksisterende varer/tjeneste r på det kommers. marked	
Kommune (generell)	16,7	35,2	31,5	24,1	31,5	33,3	7,4
Kommune (helse)	8,8	49,1	33,3	19,3	7,0	14,0	5,3
Helse og sosiale tjenester	28,0	62,0	26,0	30,0	28,6	30,0	6,1
Forsvar, offentlig orden	3,7	25,9	22,2	7,4	33,3	22,2	3,7
Stat/Regional	16,7	45,8	16,7	12,5	41,7	37,5	0,0
Kunnskap, kultur miljøvern	6,1	45,5	18,2	27,3	36,4	30,3	6,1
Samferdsel, næringsøkonomi	18,8	54,5	33,3	27,3	46,9	40,6	6,3
Finans, utenriks, adm.	16,3	49,1	24,0	22,8	36,4	31,9	4,8
Stat/Regional i alt	14,8	46,4	27,3	22,3	29,3	28,5	5,4
Offentlig sektor i alt							

Tabell A4. Enheter med innovasjonsaktivitet. Prosent av enheter i utvalget

	Innovasjonsakt avbrutt, uten planlagte innovasjonen innført	Innovasjonsaktiviteter som pågikk, men ikke fullført
Kommune (generell)	7,7	51,9
Kommune (helse)	12,3	59,6
	Helse og sosiale tjenester	81,3
	Forsvar, offentlig orden	55,6
Stat/Regional	Kunnskap, kultur miljøvern	56,5
	Samferdsel, næringsøkonomi	75,8
	Finans, utenriks, adm.	51,5
Stat/Regional i alt	18,2	66,5
Offentlig sektor i alt	17,7	62,3
	14,7	

Tabell A5. Innenfor hvilke sektorer introduserte kommunen innovasjoner. Prosent av kommunene i utvalget¹

Administrasjon generelt	78,9
Pleie og omsorg	50,0
Helse og sosial	47,4
Skole og barnehage	39,5
Næringsutvikling	36,8
Teknisk sektor	31,6
Kultur og friluftsliv	23,7
Areal og regulering	21,1
Andre sektorer	5,3

¹ Flere sektorer mulig

Tabell A6. Kjøp av varer og tjenester fra andre som del av innovasjonsaktiviteten. Prosent av enheter i utvalget

	Konsulent-tjenester	Fra private foretak	Fra univ/off forskn.inst	Fra andre off org.
———— Andel av enheter med kjøp av konsulent-tjenester ————				
Kommune (generell)	61,1	81,8	30,3	21,2
Kommune (helse)	47,4	81,5	40,7	40,7
	Helse og sosiale tjenester	83,3	44,4	30,6
	Forsvar, offentlig orden	46,4	92,3	38,5
Stat/Regional	Kunnskap, kultur miljøvern	45,8	90,9	45,5
	Samferdsel, næringsøkonomi	78,8	96,2	34,6
	Finans, utenriks, adm.	51,5	94,1	47,1
Stat/Regional i alt	60,9	90,3	41,7	25,2
Offentlig sektor i alt	58,2	87,1	39,3	27,0
	Maskiner, utstyr og programvare	Fra private foretak	Fra univ/off forskn.inst	Fra andre off org.
———— Andel av enheter med kjøp av maskiner, utstyr ————				
Kommune (generell)	42,6	87,0	4,3	17,4
Kommune (helse)	50,9	96,6	0,0	17,2
	Helse og sosiale tjenester	49,0	96,0	4,0
	Forsvar, offentlig orden	42,9	91,7	8,3
Stat/Regional	Kunnskap, kultur miljøvern	50,0	91,7	0,0
	Samferdsel, næringsøkonomi	57,6	94,7	0,0
	Finans, utenriks, adm.	30,3	100,0	10,0
Stat/Regional i alt	46,2	94,9	3,8	19,2
Offentlig sektor i alt	46,4	93,8	3,1	18,5
	Annen ekstern kunnskap (patenter, lisenser)	Fra private foretak	Fra univ/off forskn.inst	Fra andre off org.
———— Andel av enheter med kjøp av annen ekst. kunnskap ————				
Kommune (generell)	13,0	71,4	0,0	42,9
Kommune (helse)	19,3	81,8	0,0	27,3
	Helse og sosiale tjenester	17,6	100,0	22,2
	Forsvar, offentlig orden	17,9	100,0	20,0
Stat/Regional	Kunnskap, kultur miljøvern	16,7	50,0	50,0
	Samferdsel, næringsøkonomi	27,3	100,0	22,2
	Finans, utenriks, adm.	24,2	87,5	0,0
Stat/Regional i alt	20,7	91,4	20,0	20,0
Offentlig sektor i alt	18,9	86,8	13,2	24,5

Tabell A7. Formål med innovasjon. Andel enheter som oppgir formål som svært viktig. Prosent

	Møte sosiale utford- ringer (helse, ulikheter, annet	Oppfylle reguler- inger eller politiske mål	Forbedre kvalitet i leverte varer/ tjenester	Forbedre effektivitet i organisa- sjonen	Forbedre bruker- tilfredshet	Forbedre online- tjenester	Forbedre arbeids- forhold for ansatte	Annet formål, spesifiser
Kommune (generell)	26,8	32,5	78,6	67,5	59,5	39,0	31,7	3,1
Kommune (helse)	39,1	54,3	89,1	71,7	76,1	13,0	60,0	2,4
Helse og sosiale tjenester	20,5	50,0	84,8	73,3	73,3	34,1	31,8	0,0
Forsvar, offentlig orden	5,9	41,2	88,2	76,5	76,5	29,4	47,1	6,3
Stat/Regional								
Kunnskap, kultur miljøvern	16,7	72,2	89,5	73,7	84,2	57,9	42,1	12,5
Samferdsel, næringsøkonomi	13,3	53,3	80,0	76,7	86,2	70,0	30,0	3,6
Finans, utenriks, adm.	14,3	59,1	71,4	71,4	47,6	47,6	28,6	5,9
Stat/Regional i alt	15,4	54,2	82,7	74,2	74,0	47,3	34,4	4,2
Offentlig sektor i alt	22,6	50,2	83,3	72,5	71,7	38,5	39,2	3,6

Tabell A8. Informasjonskanaler for innovasjon. Andel enheter som oppgir informasjonskanal som svært viktig. Prosent

	Internett og online diskusjonsfora	Brukerunder- søkelser	Nettverk, konferanser, seminarer, andre	Innleie av spesialisert personale	Evalueringer
Kommune (generell)	26,8	35,0	34,1	12,5	20,5
Kommune (helse)	15,2	26,1	47,8	15,2	32,6
Helse og sosiale tjenester	20,9	27,3	42,2	24,4	18,2
Forsvar, offentlig orden	11,8	17,6	41,2	11,8	35,3
Stat/Regional					
Kunnskap, kultur miljøvern	33,3	27,8	44,4	36,8	16,7
Samferdsel, næringsøkonomi	33,3	20,0	46,7	26,7	20,0
Finans, utenriks, adm.	28,6	23,8	38,1	20,0	20,0
Stat/Regional i alt	25,6	23,8	42,7	24,4	20,9
Offentlig sektor i alt	23,6	26,4	42,2	20,3	23,4

Tabell A9. I hvilken grad har innovasjoner oppfylt hovedformål med innovasjonen. Prosent av enheter med innovasjon

	For tidlig å si	I liten grad	I noen grad	I stor grad
Kommune (generell)	14,3	2,4	66,7	16,7
Kommune (helse)	32,6	2,2	52,2	13,0
Helse og sosiale tjenester	32,6	6,5	47,8	13,0
Forsvar, offentlig orden	11,8	5,9	58,8	23,5
Stat/Regional				
Kunnskap, kultur miljøvern	10,5	0,0	21,1	68,4
Samferdsel, næringsøkonomi	30,0	3,3	46,7	20,0
Finans, utenriks, adm.	22,7	0,0	54,5	22,7
Stat/Regional i alt	24,6	3,7	46,3	25,4
Offentlig sektor i alt	24,3	3,2	51,4	21,2

Tabell A10. Hvordan måler organisasjonen virkning av introduserte innovasjoner. Prosent av enheter med innovasjon

	Bruker- /kundeundersøkelser		Personalundersøkelser		Innsparinger av kostnader		Innsparinger av utførte timer/årsverk	
	Ad hoc	Systematisk	Ad hoc	Systematisk	Ad hoc	Systematisk	Ad hoc	Systematisk
Kommune (generell)	50,0	23,8	31,0	33,3	43,9	22,0	57,5	2,5
Kommune (helse)	43,5	34,8	34,8	43,5	41,3	32,6	30,4	23,9
Helse og sosiale tjenester	43,5	30,4	32,6	37,0	28,3	30,4	26,1	19,6
Forsvar, offentlig orden	35,3	41,2	23,5	29,4	35,3	29,4	29,4	5,9
Stat/Regional								
Kunnskap, kultur miljøvern	31,6	31,6	42,1	31,6	57,9	5,3	52,6	5,3
Samferdsel, næringsøkonomi	53,3	13,3	33,3	23,3	30,0	3,3	36,7	6,7
Finans, utenriks, adm.	45,5	27,3	31,8	31,8	36,4	31,8	31,8	18,2
Stat/Regional i alt	43,3	27,6	32,8	31,3	35,1	20,9	33,6	12,7
Offentlig sektor i alt	44,6	28,4	32,9	34,2	38,0	23,5	37,3	13,2

Tabell A11. Samarbeid om innovasjon

	Samarbeidspartner							
	Prosent enheter som har hatt samarbeid med andre om del av innovasjonsaktiviteten.	Private foretak /næringslivet: som leverandører	Private foretak/næringslivet: som kunder/ brukere etc.	Universiteter/ offentlige forskningsinstitusjoner	Offentlige org eller foretak: Som leverandører	Offentlige foretak: som kunder/ brukere etc.	Offentlige org eller foretak: på annen måte	Innbyggere/publikum som brukere eller på annen måte
	Vurderer samarbeidspartner som svært viktig. Prosent av enheter som har samarbeidet om innovasjon.							
Kommune (generell)	61,9	36,0	34,8	4,2	12,0	13,0	8,7	58,3
Kommune (helse)	50,0	52,2	4,3	34,8	43,5	13,0	17,4	52,2
Helse og sosiale tjenester	60,0	69,2	28,0	37,0	30,8	28,0	20,0	40,7
Forsvar, offentlig orden	64,7	54,5	9,1	45,5	50,0	30,0	9,1	27,3
Stat/Regional	57,9	45,5	10,0	60,0	30,0	36,4	22,2	20,0
Kunnskap, kultur miljøvern								
Samferdsel, næringsøkonomi	53,3	62,5	50,0	31,3	37,5	43,8	18,8	25,0
Finans, utenriks, adm.	50,0	63,6	50,0	36,4	30,0	50,0	37,5	27,3
Stat/Regional i alt	57,1	61,3	30,6	40,0	34,7	35,7	20,3	30,7
Offentlig sektor i alt	56,6	54,5	26,3	32,0	31,7	26,7	17,4	40,2

Tabell A12. Innovasjon gjennom anskaffelser. Prosent

	Type aktivitet for å fremme innovasjon							
	Andel enheter som foretok innkjøp som medførte at det ble utviklet nye produkter eller prosesser	Andel enheter som fremmet innovasjon blant sine leverandører	Anskaffelse av tjenester, komponenter/ prg-vare fra IKT-leverandører	Anskaffelse av maskiner og utstyr ellers	Bruk av konsulent-tjenester (IT, ledelse, etc)	Utsetting av tjenester (outsourcing)	Offentlig privat samarbeid (partnerskap)	
	Andel av enheter som har fremmet innovasjon blant leverandører							
Kommune (generell)	7,1	7,4	75,0	50,0	50,0	25,0	0,0	
Kommune (helse)	10,9	10,5	66,7	0,0	16,7	0,0	33,3	
Helse og sosiale tjenester	20,5	19,6	90,0	60,0	70,0	10,0	10,0	
Forsvar, offentlig orden	0,0	7,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Stat/Regional	31,6	25,0	66,7	33,3	66,7	0,0	0,0	
Kunnskap, kultur miljøvern								
Samferdsel, næringsøkonomi	23,3	27,3	77,8	11,1	44,4	11,1	22,2	
Finans, utenriks, adm.	28,6	21,2	71,4	0,0	42,9	0,0	14,3	
Stat/Regional i alt	21,4	20,1	73,5	26,5	52,9	5,9	11,8	
Offentlig sektor i alt	16,4	15,7	72,7	25,0	47,7	6,8	13,6	
Kommune (generell)	7,1	7,4	75,0	50,0	50,0	25,0	0,0	
Kommune (helse)	10,9	10,5	66,7	0,0	16,7	0,0	33,3	
Stat/Regional i alt	21,4	20,1	73,5	26,5	52,9	5,9	11,8	

Tabell A13. Drivkrefter for innovasjon. Andel enheter som oppgir drivkraft som svært viktig. Prosent

	Interne drivkrefter		Eksterne eller politiske krefter				Offentlige organisasjoner	Private foretak/næringslivet	Innbyggere/publikum	
	Ledelsen	Ansattene	Budsjettendringer pålagt org.	Nye Endringer/lover eller reguleringer		Nye politiske sjoner prioritert i andre org.	Offentlige organisasjoner	Som leverandører	Som klienter / brukere	
				eller	gj.ført i andre org.				eller	Som kunder
Kommune (generell)	85,0	50,0	28,2	7,9	5,3	34,2	5,1	7,9	15,8	46,2
Kommune (helse)	78,3	58,7	54,3	19,6	15,2	28,3	19,6	15,2	10,9	34,8
Helse og sosiale tjenester	72,7	51,2	46,5	37,2	18,6	30,2	15,9	14,0	14,0	37,2
Forsvar, offentlig orden	76,5	52,9	35,3	23,5	17,6	35,3	17,6	0,0	5,9	29,4
Stat/Regional	78,9	47,4	22,2	27,8	5,6	33,3	27,8	16,7	11,1	27,8
Kunnskap, kultur miljøvern										
Samferdsel, næringsøkonomi	72,4	65,5	24,1	24,1	10,3	27,6	21,4	27,6	37,9	20,7
Finans, utenriks, adm.	70,0	31,6	40,0	33,3	5,3	42,1	21,1	16,7	11,1	45,0
Stat/Regional i alt	73,6	51,2	35,4	30,4	12,7	32,5	19,8	16,0	17,6	32,3
Offentlig sektor i alt	76,7	52,6	38,2	23,9	11,9	31,9	17,1	14,4	15,8	35,4

Tabell A14. Innovasjonsstrategi og innovasjonskapasitet. Prosent

Innovasjonsstrategi og organisasjon		Andel enheter som mener følgende gjelder for foretaket i stor grad				
		Org. hadde spesifikke målsettinger /mål for innovasjons-akt.	En innovasjonsstrategi var inkludert i org. overordnede visjon	Organisasjonen hadde en utviklingsavdeling/ -seksjon	Innovasjonsakt. var hovedsaklig organisert som prosjekter	Evalueringer av strategi og mål ble regelm. gjennomført
Kommune (generell)		28,9	13,3	13,3	46,7	15,9
Kommune (helse)		36,0	20,4	6,1	44,9	16,3
	Helse og sosiale tjenester	62,2	48,9	15,9	60,0	17,8
	Forsvar, offentlig orden	25,0	25,0	4,2	37,5	8,3
Stat/Regional	Kunnskap, kultur miljøvern	54,5	22,7	18,2	36,4	13,6
	Samferdsel, næringsøkonomi	31,3	21,9	9,4	50,0	15,6
	Finans, utenriks, adm.	31,8	31,8	26,1	43,5	18,2
Stat/Regional i alt		43,4	32,4	14,5	47,9	15,2
Offentlig sektor i alt		39,2	26,4	12,6	47,1	15,5

Ledelsen og ansatte		Andel enheter som mener følgende gjelder for foretaket i stor grad				
		Ledere gav utvikling av nye ideer/nye arbeidsmetoder høy prioritet	Toppledelsen tok aktiv rolle i å lede gj.føring av innovasjoner	Noen ansatte hadde deler av sin tid avsatt til utvikl./-inno-prosjekter	De ansatte hadde insentiver til å identifisere nye ideer	De ansatte hadde variert bakgrunn (demografiske forhold, utdanning)
Kommune (generell)		51,1	47,7	40,0	11,1	20,5
Kommune (helse)		46,9	44,9	24,5	20,4	26,5
	Helse og sosiale tjenester	37,8	51,1	37,8	13,3	40,0
	Forsvar, offentlig orden	41,7	37,5	20,8	8,3	29,2
Stat/Regional	Kunnskap, kultur miljøvern	63,6	54,5	59,1	13,6	36,4
	Samferdsel, næringsøkonomi	37,5	43,8	34,4	21,9	31,3
	Finans, utenriks, adm.	52,2	54,5	54,5	18,2	50,0
Stat/Regional i alt		44,5	48,3	40,0	15,2	37,2
Offentlig sektor i alt		46,3	47,5	36,8	15,5	31,9

Tabell A15. Hemmende faktorer for innovasjon. Prosent av enheter som oppgir faktor som hemmende i stor grad

	Mangel på fleksibilitet i lover og reguleringer	Manglen på insentiv for organisasjonen som helhet	Mangel på budsjettmidler	Fare for å feile (risikoaversjon)	Mangel på samarbeid mellom avdelinger	For liten tid satt av til innovasjon	Mangel på insentiver for ansatte til å innovere	Konflikter mellom leverandører	Manglene hos hovedregler leverandører til å komme opp med innovative løsninger	Motstand blant brukerne om endringer
Kommune (generell)	7,0	7,0	22,7	0,0	0,0	37,2	21,4	2,3	0,0	7,0
Kommune (helse)	10,6	14,9	36,2	8,5	4,3	38,3	21,3	8,5	8,5	4,3
	Helse og sosiale tjenester	13,6	18,2	40,9	14,0	11,6	23,3	20,9	9,3	7,0
	Forsvar, offentlig orden	12,5	4,2	41,7	12,5	4,2	25,0	12,5	0,0	4,2
Stat/Regional	Kunnskap, kultur miljøvern	4,5	4,5	18,2	0,0	0,0	9,1	4,5	4,5	0,0
	Samferdsel, næringsøkonomi	3,2	16,1	19,4	6,5	9,7	22,6	10,0	3,2	3,2
	Finans, utenriks, adm.	4,5	0,0	18,2	4,5	4,5	18,2	18,2	4,5	17,4
Stat/Regional i alt		8,4	10,5	29,4	8,5	7,0	20,4	14,2	4,9	3,5
Offentlig sektor i alt		8,6	10,7	29,5	6,9	5,2	27,2	17,0	3,9	4,3

	Andel av enheter som var først ute til å utvikle produkt- eller prosessinnovasjon									
	25,0	11,1	35,3	50,0	11,1	6,7	9,1	18,5	17,9	0,0
Kommune (generell)	25,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0	20,0	0,0	0,0	20,0
Kommune (helse)	11,1	11,1	44,4	11,1	0,0	55,6	11,1	11,1	11,1	0,0
	Helse og sosiale tjenester	35,3	23,5	47,1	11,8	11,8	29,4	29,4	23,5	0,0
	Forsvar, offentlig orden	50,0	50,0	100,0	50,0	0,0	50,0	50,0	0,0	0,0
Stat/Regional	Kunnskap, kultur miljøvern	11,1	0,0	11,1	0,0	0,0	11,1	0,0	11,1	0,0
	Samferdsel, næringsøkonomi	6,7	20,0	20,0	0,0	0,0	20,0	7,1	0,0	0,0
	Finans, utenriks, adm.	9,1	0,0	27,3	0,0	9,1	9,1	18,2	9,1	18,2
Stat/Regional i alt		18,5	14,8	31,5	5,6	5,6	20,4	17,0	11,1	3,7
Offentlig sektor i alt		17,9	13,2	30,9	5,9	4,4	25,0	16,4	10,3	4,4

Vedlegg B: Komplette spørreskjema

*** Forside ***

Velkommen til undersøkelsen om innovasjon i offentlig sektor.

Denne siden inneholder informasjon om hva som regnes som en innovasjon, og hvilke typer innovasjon det vil bli stilt spørsmål om:

Hva er en innovasjon?

En innovasjon er gjennomføring av en vesentlig endring i måten organisasjonen opererer på eller i de tjenester den leverer. En innovasjon skal være ny for organisasjonen, selv om den kan ha blitt utviklet av andre. Innovasjonen kan enten være et resultat av selvstendige beslutninger innen din organisasjon, eller ha oppstått som svar på nye reguleringer eller politiske mål.

Typer innovasjon.

I denne undersøkelsen er innovasjoner delt inn i fire typer. Det vil bli stilt noen spørsmål om disse hver for seg og noen spørsmål samlet for alle fire typer:

Produktinnovasjon: nye eller vesentlig endrede varer og tjenester (produkter)

Prosessinnovasjon: nye eller vesentlig endrede produksjonsprosesser

Organisasjonsinnovasjon: nye eller vesentlig endrede metoder for organisering

Kommunikasjonsinnovasjon: nye eller vesentlig endrede metoder for kommunikasjon med brukere/kunder

*** Nytt skjermbilde ***

Produktinnovasjon

Produktinnovasjon er introduksjon av en vare eller tjeneste som er ny eller vesentlig forbedret i forhold til eksisterende varer eller tjenester. Dette omfatter vesentlige forbedringer i dets egenskaper, i tilgang for brukerne eller i hvordan den blir brukt. Ta ikke med varer eller tjenester der all aktivitet, også utvikling, er blitt satt bort til andre organisasjoner.

1. Introduserte din organisasjon i løpet av 2008-2009...

Ja Nei

en ny eller vesentlig forbedret tjeneste?

en ny eller vesentlig forbedret (fysisk) vare?

2. Hvem utviklet disse produktinnovasjonene? Sett flere kryss dersom ulike svaralternativ passer for ulike innovasjoner

I hovedsak din egen organisasjon

Din organisasjon i samarbeid med foretak

Din organisasjon i samarbeid med andre offentlige etater

I hovedsak andre offentlige organisasjoner eller foretak

3. Var din organisasjon den første til å utvikle noen av disse produktinnovasjonene, så langt du vet?

Ja

Nei

4. Hadde noen av disse produktinnovasjonene vært introdusert av andre, men var nye for din organisasjon?

Ja

Nei

*** Nytt skjermbilde ***

Prosessinnovasjon

Prosessinnovasjon er innføring av en metode for framstilling og levering av varer og tjenester som er ny eller vesentlig forbedret i forhold til eksisterende prosesser i etaten. Dette kan omfatte vesentlige forbedringer i for eksempel utstyr og/eller kompetanse. Dette omfatter også vesentlige forbedringer i støttefunksjoner som IT, regnskap og innkjøp. Ta ikke med rene organisasjonsmessige endringer her, dette vil det bli stilt spørsmål om senere.

5. Introduserte din organisasjon i løpet av 2008-2009...

Ja Nei

en ny eller vesentlig forbedret metode for produksjon eller framstilling av varer eller tjenester?

en ny eller vesentlig forbedret metode for lagring, levering eller distribusjon av varer eller tjenester?

en ny eller vesentlig endrede støttefunksjoner, som systemer for vedlikehold, innkjøp, regnskap eller IT?

6. Hvem utviklet disse prosessinnovasjonene? Sett flere kryss dersom ulike

svaralternativ passer for ulike innovasjoner

I hovedsak din egen organisasjon

Din organisasjon i samarbeid med foretak

Din organisasjon i samarbeid med andre offentlige etater

I hovedsak andre offentlige organisasjoner eller foretak

7. Var din organisasjon den første til å utvikle noen av disse prosessinnovasjonene, så langt du vet?

Ja

Nei

8. Hadde noen av disse produktinnovasjonene vært introdusert av andre, men var nye for din organisasjon?

Ja

Nei

*** Nytt skjermbilde ***

Organisasjonsinnovasjon

Organisasjonsinnovasjon er innføring av ny metode for organisering eller ledelse av funksjoner som skiller seg vesentlig fra eksisterende metoder i etaten. Dette omfatter nye eller vesentlige endrede systemer for ledelse eller organisering av arbeidsrutiner/-prosesser.

9. Introduserte din organisasjon i løpet av 2008-2009...

nye ledelsesmetoder? For eksempel lean management, performance management, quality management.

nye metoder for organisering av arbeidsansvar og beslutninger?

For eksempel delegering av ansvar og beslutninger til ansatte, prosjektarbeid, desentralisering, reorganisering av avdelinger

nye metoder for organisering av eksterne relasjoner til andre offentlige institusjoner eller foretak? For eksempel bruk av allianser, partnerskap, outsourcing, underleverandører, (subcontracting) og lignende for første gang.

nye systemer for innhenting av ny kunnskap og oppbygging av innovativ kapasitet? For eksempel knowledge management systems, opplæringsystemer.

*** Nytt skjermbilde ***

Kommunikasjonsinnovasjon

Kommunikasjonsinnovasjon er innføring av nye metoder for å promotere organisasjonen eller dens varer eller tjenester, eller nye metoder for å påvirke atferden til individer eller organisasjoner. Disse må skille seg vesentlig fra eksisterende metoder for kommunikasjon i organisasjonen.

10. Introduserte din organisasjon i løpet av 2008-2009...

nye metoder for å markedsføre organisasjonen eller dens varer og tjenester? For eksempel branding, ikke-funksjonell design, kampanjer, mediebruk.

nye metoder for å påvirke atferden til klienter, innbyggere eller andre? For eksempel kampanjer, mediebruk

allerede eksisterende varer eller tjenester på det kommersielle marked for første gang?

*** Nytt skjermbilde ***

11. Gi en kort beskrivelse av de 1-2 viktigste innovasjonene i din organisasjon i 2008-2009. Nye eller forbedrete produkter, prosesser, organisering eller kommunikasjon.

[svarfelt 1, 250 tegn maks]

[svarfelt 2, 250 tegn maks]

12. Innenfor hvilke sektorer introduserte kommunen innovasjoner i 2008-2009? Nye eller forbedrete produkter, prosesser, organisering eller kommunikasjon.

Administrasjon generelt
Areal og regulering
Teknisk sektor
Kultur og friluftsliv
Helse og sosial
Pleie og omsorg
Skole og barnehage
Næringsutvikling
Andre sektorer, spesifiser:

*** Nytt skjermbilde ***

Innovasjonsaktiviteter i 2008-2009

Innovasjonsaktiviteter er alle aktiviteter utført internt eller anskaffelser eksternt som leder til, eller forventes å lede til, gjennomføring av innovasjoner. Dette omfatter:

- Forsknings- og utviklingsarbeid (FoU), planlegging, design, markedsanalyser og andre brukerundersøkelser, testing og annet forberedende arbeid,
- Trening og opplæring av ansatte,
- Bruk av ekstern kunnskap (FoU, patenter, lisenser) og andre konsulenttenester,
- Anskaffelse av maskiner, utstyr og IT-programvare.

13. Hadde din organisasjon i 2008-2009 innovasjonsaktiviteter som ble avbrutt, uten at den planlagte innovasjonen ble innført?

Ja
Nei

14. Hadde din organisasjon i 2008-2009 innovasjonsaktiviteter som pågikk men ikke var fullført ved utgangen av 2009?

Ja
Nei

*** Nytt skjermbilde ***

15. Kjøpte din organisasjon noen av følgende varer eller tjenester fra andre som del av innovasjonsaktiviteten i 2008-2009? Marker alle aktuelle

Konsulenttjenester (Forskning og utvikling, ledelse mv.)

Maskiner, utstyr og programvare

Annen ekstern kunnskap (patenter, lisenser)

Nei

16. Fra hvilke kilder kjøpte organisasjonen: Her er det mulig å sette flere kryss

Private
foretak

Universiteter/
offentlige forsknings-
institusjoner

Andre
offentlige
organisasjoner

Konsulenttjenester (Forskning og utvikling, ledelse mv.)

Maskiner, utstyr og programvare

Annen ekstern kunnskap (patenter, lisenser)

*** Nytt skjermbilde ***

17. Mottok din organisasjon noen form for finansiell støtte for innovasjonsaktivitet i 2008-2009? Eksterne midler øremerket for spesifikke innovasjonsprosjekter

Ja, fra lokale eller regionale myndigheter

Ja, fra sentral myndighet

Ja, fra EU

Ja, fra private foretak eller stiftelser

Nei

18. Omtrent hvor mange personer var involvert i innovasjonsaktivitetene i din organisasjon i 2009?

0...5000

19. Omtrent hvor mange årsverk ble brukt på innovasjonsaktiviteter i din organisasjon i 2009?

0...5000

20. Anslå de samlede kostnadene for innovasjonsaktivitetene i din organisasjon i 2009. Både egne interne kostnader og kostnader til eksterne tjenester/anskaffelser

Beløp [svarboks, 1...90000] 000

Vet ikke/ikke mulig å anslå

*** Nytt skjermbilde ***

Formål for og virkninger av innovasjoner og innovasjonsaktiviteter i 2008-2009

21. Hvor viktige var følgende formål for innovasjonsaktivitetene i din organisasjon i 2008-09?

Svært viktig	Noe viktig	Ikke relevant
Møte sosiale utfordringer (helse, ulikheter, annet)		
Oppfylle reguleringer eller politiske mål		
Forbedre kvalitet i leverte varer/tjenester for brukerne		
Forbedre effektivitet i organisasjonen (kostnad pr. ytelse, mindre administrasjon)		
Forbedre brukertilfredshet		
Forbedre online tjenester		
Forbedre arbeidsforhold for ansatte		
Annet; spesifiser:		

*** nytt skjermbilde ***

Virkninger av introduserte innovasjoner

22. Måler din organisasjon virkningen av introduserte innovasjoner i form av bruker-/kundeundersøkelser?

Ja, systematisk
Ja, ad hoc
Nei

23. Måler din organisasjon virkningen av introduserte innovasjoner i form av personalundersøkelser?

Ja, systematisk
Ja, ad hoc
Nei

24. Måler din organisasjon virkningen av introduserte innovasjoner i form av innsparinger av kostnader?

Ja, systematisk
Ja, ad hoc
Nei

25. Måler din organisasjon virkningen av introduserte innovasjoner i form av innsparinger av utførte timer/årsverk per levert tjeneste?

Ja, systematisk
Ja, ad hoc
Nei

26. I hvilken grad har innovasjoner introdusert i 2008-09 oppfylt hovedformålet med innovasjonen til nå?

I stor grad
I noen grad
I liten grad
For tidlig å si

*** Nytt skjermbilde ***

Eksterne relasjoner

27. Hvor viktige var følgende informasjonskanaler for innovasjonsaktiviteten i din organisasjon i 2008-09? Både for nye innovasjonsprosjekter og fullføring av eksisterende innovasjonsprosjekter.

Svært viktig	Noe viktig	Ikke relevant
--------------	------------	---------------

Internett og online diskusjonsfora
Brukerundersøkelser
Nettverk, konferanser, seminarer, andre sammenkomster
Innleie av spesialisert personale
Evalueringer

28: Har din organisasjon hatt innovasjonssamarbeid med andre som del av innovasjonsaktiviteten? Innovasjonssamarbeid er aktiv deltakelse med foretak (både offentlige og private) eller offentlige organisasjoner om innovasjonsaktiviteter. Rent kontrakteringsarbeid uten aktivt samarbeid skal utelates.

Ja
Nei

29: Hvor viktige var følgende aktører som samarbeidspartnere i innovasjonsaktiviteten for din organisasjon i 2008-09? Både for nye innovasjonsprosjekter og for ferdigstillelse av eksisterende innovasjonsprosjekter.

Svært viktig	Noe viktig	Ikke partner
--------------	------------	--------------

Private foretak/næringslivet...

som leverandører (inkludert konsulenttjenester)
som kunder / brukere etc.

Universiteter / offentlige forskningsinstitusjoner

Andre offentlige organisasjoner eller foretak...

som leverandører
som kunder / brukere etc.
på annen måte

Innbyggere / publikum som brukere eller på annen måte

30. Var noen av samarbeidspartnerne utenlandske private foretak?

Ja
Nei

31. Var noen av samarbeidspartnerne utenlandske offentlige organisasjoner?

Ja
Nei

*** Nytt skjermbilde ***

Innovasjon gjennom anskaffelser

32. Foretok din organisasjon i 2008-2009 innovative anskaffelser, det vil si innkjøp som medførte at det ble utviklet produkter eller prosesser som ikke eksisterte i markedet eller med nye egenskaper? Innovasjon frambrakt for eksempel gjennom spesifisering av kontrakter eller ordrer, gjennom dialog/samarbeid eller på annen måte.

33. Brukte din organisasjon noen av de følgende aktivitetene for å fremme innovasjon blant sine leverandører i 2008-2009? Både blant private foretak og andre offentlige institusjoner. Her er det mulig å sette flere kryss.

Anskaffelse av tjenester, komponenter eller programvare fra IKT-leverandører

Anskaffelse av maskiner og utstyr ellers

Bruk av konsulent tjenester (IT, ledelse, brukerstudier, annet)

Utsetting av tjenester (outsourcing)

Offentlig-privat samarbeid (partnerskap)

*** Nytt skjermbilde ***

Drivkrefter for innovasjon

34. Hvor viktige var følgende drivkrefter i for innovasjonsaktivitetene i din organisasjon i løpet av 2008-2009? både for nye innovasjonsprosjekter og for fullføring av eksisterende innovasjonsprosjekter

Svært viktig	Noe viktig	Ikke drivkraft
--------------	------------	----------------

Interne drivkrefter

Ledelsen

Ansatte

Eksterne eller politiske krefter

Budsjettendringer pålagt din organisasjon

Nye lover eller reguleringer

Endringer, innovasjoner gjennomført i tilstøtende organisasjoner eller organisasjoner på høyere nivå

Nye politiske prioriteringer

Offentlige organisasjoner

Private foretak / næringslivet

Som leverandører

Som klienter / brukere

Innbyggere / Publikum som brukere / kunder (gjennom tilbakemeldinger, klager, påvirkning fra brukerorganisasjoner etc.)

*** Nytt skjermbilde ***

Strategi og intern kapasitet

35. Hvor godt stemmer følgende beskrivelser av innovasjonsstrategi og innovasjonskapasitet for din organisasjon i perioden 2008-2009?

I stor grad I noen grad Ikke i det hele tatt

Innovasjonsstrategi og organisasjon

Organisasjonen hadde spesifikke mål/målsettinger for innovasjonsaktiviteten

En innovasjonsstrategi var inkludert i organisasjonens overordnede visjon eller strategi

Organisasjonen hadde en utviklingsavdeling/ -seksjon

Innovasjonsaktiviteter var hovedsaklig organisert som prosjekter, styrt av en dedikert gruppe

Evalueringer av strategi og spesifikke mål/målsettinger for innovasjon ble regelmessig gjennomført

Ledelse og ansatte

Ledere gav utvikling av nye ideer/nye arbeidsmetoder høy prioritet

Toppledelsen tok en aktiv rolle i å lede gjennomføring av innovasjoner

Noen av de ansatte hadde deler av sin tid avsatt til utviklings/-innovasjonsprosjekter

De ansatte hadde incentiver til å identifisere nye ideer og ta del i utviklingen av disse

De ansatte hadde variert bakgrunn (demografiske forhold, utdanning)

*** Nytt skjermbilde ***

36. Faktorer som kan virke hemmende på innovasjon

Hvis minst ett Ja i 1, 5, 9 eller 10:

I hvilken grad hemmet følgende faktorer organisasjonens innovasjonsaktivitet i 2008-2009?

Hvis ingen Ja i 1, 5, 9 eller 10:

I hvilken grad medvirket følgende faktorer til at organisasjonen ikke hadde innovasjonsaktivitet i 2008-2009?

I stor grad I liten grad Ikke i det hele tatt

Politiske faktorer

Mangel på fleksibilitet i lover og reguleringer

Manglende incentiv for organisasjonen som helhet

Mangel på budsjettmidler

Organisasjon og kultur

Fare for å feile (risikoaversjon)

Mangel på samarbeid mellom avdelinger

Andre interne forhold

For liten tid satt av til innovasjon

Mangel på insentiver for ansatte til å innovere

Eksterne forhold

Kontraksregler hindrer samarbeid med leverandører
Manglende evne hos hovedleverandører til å komme opp
med innovative løsninger
Motstand blant brukerne om endringer

*** Nytt skjermbilde ***

Hvis IO tilhører delutvalg Omsorgssektor -> 37. ELSE Basisinformasjon om organisasjonen

Utfordringer i omsorgssektoren

37. I hvor stor grad mener du det kreves nye og innovative løsninger for følgende framtidige omsorgsutfordringer?

I stor grad	I noen grad	Ikke i det hele tatt	Vet ikke
-------------	-------------	----------------------	----------

Aldring (et aldrende samfunn)
Mangel på arbeidskraft/ helse- og sosialpersonell
Redusert familieomsorg og mangel på frivillige omsorgsytere
Manglende samhandling med spesialisthelsetjenesten
Økonomiske framtidsutsikter

38. Er det andre framtidige omsorgsutfordringer du mener det kreves nye og innovative løsninger på?

Ja, spesifiser:
Nei

39. I hvor stor grad mener du at følgende endringer kan bidra til bedre omsorgstjeneste?

I stor grad	I noen grad	Ikke i det hele tatt	Vet ikke
-------------	-------------	----------------------	----------

Endrede ledelses- og organisasjonsformer
Ny teknologi
Nye boformer
Bredere faglig sammensetning
Sterkere brukerinnflytelse/brukerstyring

40. Er det andre profesjonsmessige endringer du mener kan bidra til bedre omsorgstjeneste?

Ja, spesifiser:
Nei

*** Nytt skjermbilde ***

41. I hvor stor grad mener du følgende endringer i ansvarsfordeling vil være egnet til å finne nye løsninger på framtidens omsorgsutfordringer? Jamfør velferdsregimene.

I stor grad	I noen grad	Ikke i det hele tatt	Vet ikke
-------------	-------------	----------------------	----------

Mer stat
 Mer kommune
 Mer marked
 Mer familie og sivilsamfunn
 Bedre samspill mellom offentlig sektor og familie/sivilsamfunn
 Bedre samspill mellom offentlig sektor og marked

42. Er det andre endringer i ansvarsfordeling du mener vil være egnet til å finne nye løsninger på framtidens omsorgsutfordringer?

Ja, spesifiser:
 Nei

*** Nytt skjermbilde ***

Bakgrunnsinformasjon om organisasjonen

43. På hvilket nivå innenfor offentlig sektor er din organisasjon?

Kommunalt
 Sammenslutning/gruppe av flere kommuner
 Fylkeskommunalt
 Regionalt (region)
 Sammenslutning/gruppe av regioner
 Departement, sentraladministrasjon
 Sentral offentlig tjeneste eller etat
 Annet, vennligst
 spesifiser: _____

44. Hvilken sektor/hvilke sektorer er organisasjonen tilknyttet?

Offentlig administrasjon
 Utdanning
 Helse
 Hjemmehjelpstjenester
 Sosialtjenester
 Kultur og sport
 Tekniske tjenester eller miljøtjenester
 Forskning og utvikling
 Annet, vennligst
 spesifiser: _____

45. Hva var organisasjonens driftsbudsjett i 2008 og 2009?

2008: 000 kroner
 2009: 000 kroner

46. Hvor mange årsverk ble utført i organisasjonen i 2008 og 2009?

2008: årsverk
 2009: årsverk

47. Var det viktige endringer i organisasjonens ansvarsområde i løpet av 2008-2009?

Ja
 Nei

Hvis Spm47=Ja

48. Gi en kort beskrivelse av de viktigste endringene i organisasjonens ansvarsområde i 2008-2009.

[fritekstfelt]

*** Nytt skjermbilde ***

Du er nå ferdig med å fylle ut spørreskjemaet. Vi har i tillegg noen få spørsmål om arbeidet med å fylle ut skjemaet, samt om hvilken nytte din organisasjon kan ha av den typen opplysninger som har blitt samlet inn.

A. Hvor mange timer ble brukt til å finne informasjon og svare på spørreskjemaet? Ta ikke med tiden det tar å svare på dette og de følgende spørsmålene.

0...50

B. Hvor mange personer var med på å finne informasjon og/eller svare på spørsmålene?

1...25

C. Spørreskjemaet blir også sendt til andre offentlige organisasjoner i Norge og de andre nordiske landene. Mener du at informasjonen som hentes inn i dette skjemaet kan være til nytte for din organisasjon? I form av statistikk og rapporter som din organisasjon vil ha tilgang til.

Svært stor nytte

Ganske stor nytte

Verken stor eller liten nytte

Ganske liten nytte

Svært liten nytte

Vet ikke

Hvis 3 = svært eller ganske stor nytte:

D. På hvilken måte mener du at informasjonen i dette skjemaet kan være til nytte for din organisasjon?

[OPEN]

*** Nytt skjermbilde ***

E Har du noen forslag til hvordan nytten for din organisasjon kan økes?

Dersom du ikke har noen forslag, gå videre til neste spørsmål.

[OPEN]

F. Har du noen forslag til hva som kan gjøres for å gjøre det enklere å fylle ut skjemaet? Dersom du ikke har noen forslag, klikk på Neste for å gå videre.

[OPEN]

Figurregister

4.1. Enheter med produkt- og prosessinnovasjon. Prosent av enheter i utvalget.....	10
4.2. Produktinnovasjoners nyhetsgrad. Prosent av enhetene med produktinnovasjon	11
4.3. Enheter med organisasjonsinnovasjon. Prosent av enheter i utvalget	11
4.4. Enheter med kommunikasjonsinnovasjon. Prosent av enheter i utvalget.....	12
4.5. Innenfor hvilke sektorer kommunen introduserte innovasjoner. Prosent av kommunene i utvalget	12
4.6. Formål med innovasjon. Andel enheter som oppgir formål som svært viktig. Prosent	13
4.7. I hvilken grad innovasjoner har oppfylt hovedformål med innovasjonen. Prosent av enheter med innovasjon	13
4.8. Informasjonskanaler for innovasjon. Andel enheter som oppgir informasjonskanal som svært viktig. Prosent	14
4.9. Samarbeidspartner om innovasjon. Prosent av enheter med innovasjonssamarbeid .	14
4.10. Drivkrefter for innovasjon. Andel enheter som oppgir drivkraft som svært viktig. Prosent	15
4.11. Innovasjonsstrategi og innovasjonskapasitet. Prosent av enhetene i utvalget	15
4.12. Hemmende faktorer for innovasjon. Prosent av enheter som oppgir faktor som hemmende i stor grad	16

Tabellregister

3.1. Antall enheter i populasjon, brutto- og nettoutvalg etter sektor.....	9
Vedlegg	
A1. Enheter med produkt- og prosessinnovasjon. Prosent av enheter i utvalget.....	18
A2. Hvem utviklet innovasjon og innovasjonens nyhetsgrad	18
A3. Enheter med organisasjons- og kommunikasjonsinnovasjon. Prosent av enheter i utvalget.....	18
A4. Enheter med innovasjonsaktivitet. Prosent av enheter i utvalget	19
A5. Innenfor hvilke sektorer introduserte kommunen innovasjoner. Prosent av kommunene i utvalget ¹	19
A6. Kjøp av varer og tjenester fra andre som del av innovasjonsaktiviteten. Prosent av enheter i utvalget.....	19
A7. Formål med innovasjon. Andel enheter som oppgir formål som svært viktig. Prosent...	20
A8. Informasjonskanaler for innovasjon. Andel enheter som oppgir informasjonskanal som svært viktig. Prosent	20
A9. I hvilken grad har innovasjoner oppfylt hovedformål med innovasjonen. Prosent av enheter med innovasjon	20
A10. Hvordan måler organisasjonen virkning av introduserte innovasjoner. Prosent av enheter med innovasjon	20
A11. Samarbeid om innovasjon	21
A12. Innovasjon gjennom anskaffelser. Prosent.....	21
A13. Drivkrefter for innovasjon. Andel enheter som oppgir drivkraft som svært viktig. Prosent	21
A14. Innovasjonsstrategi og innovasjonskapasitet. Prosent	22
A15. Hemmende faktorer for innovasjon. Prosent av enheter som oppgir faktor som hemmende i stor grad	22